

Pensumlister
vår 2018
for emner i
Arkeologi
Europastudier
Historie
Klassiske fag &
Kulturminneforvaltning
ved Institutt for historiske studier

Institutt for historiske studier
Det humanistiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Dragvoll
N-7491 Trondheim
Trykt desember 2017

Innhold

Arkeologi	4
<i>Emner på basisnivå vår 2018 - arkeologi</i>	4
ARK1002 – Kulturhistorie og materiell kultur	4
22,5 sp	4
<i>Emner på påbyggingsnivå vår 2018 – arkeologi</i>	11
ARK2002 – Feltmetodikk og fortolkning	11
15 sp	11
ARK2003 - Bacheloroppgave	17
15 sp	17
<i>Emner på masternivå vår 2018 – arkeologi</i>	17
ARK3002 – Arkeologisk feltmetodikk, kuratering og fortolkning	17
15 sp	17
ARK3003 – Museology and Heritage	21
7,5 sp	21
Europastudier	23
<i>Emner på basisnivå vår 2018 – europastudier</i>	23
EUR2915 – Den europeiske integrasjonens historie	23
7,5 sp	23
<i>Emner på masternivå vår 2018 – europastudier</i>	24
EUR3001 – Master`s Thesis in European Studies	24
30 sp	24
Historie	24
<i>Emner på basisnivå vår 2018 – historie</i>	24
HIST1500 – Nyere historie etter ca. 1750	24
22,5 sp	24
HIST1550 – Nyere historie etter ca 1750 II	25
15sp	25
<i>Emner på påbyggingsnivå våren 2018 – historie</i>	26
HIST2115 – Røtter til vår sivilisasjon	26
7,5 sp	26
HIST2155 – Musikk og politikk i middelalderen. Fra 750 til 1500 / Music and politics during the Middle Ages	26
7,5 sp	26
HIST2810 – Stormaktspolitikk etter 1900	27
15 sp	27
HIST2915 – Det kommunistiske Øst- og Sentral- Europa	28
7,5 sp	28
HIST2921 – Endringsprosesser i tidlig nytid	29
7,5 sp	29
<i>Emner på masternivå vår 2018 – historie</i>	31
HIST3205 – Folkemord, historie og minner	31
7,5 sp	31
HIST3375 – Global Connections, Interactions and Colonialism: from the 15th century	31
7, 5 sp	31
HIST3400 – The Global Political Economy of Natural Resources, 1870-2000	32

7,5 sp	32
HIST3405 – Makt, musikk og ritualer: kunstens rolle i politisk kommunikasjon 800-1600 / Power, ritual, and music: the role of the arts in political communication 800-1600	34
7,5 sp	34
HIST3445 – Guns, Butter and Forced Labour, The Economic Foundations of Nazi Dictatorship	37
7,5 sp	37
HIST3465 – Fellesskap, grupper og identiteter i europeisk middelalder	40
7,5 sp	40
Klassiske fag	41
<i>Emner på basisnivå vår 2018 – klassiske fag</i>	41
ANT1003 – Klassisk retorikk	41
15 sp	41
ANT1102 – Antikkens litteratur	42
15 sp	42
LAT1005 – Tekstkurs IV i latin: Antikk poesi	44
7,5 sp	44
LAT1006 – Latinske oversettelser	45
7,5 sp	45
<i>Emner på påbyggingsnivå vår 2018 – klassiske fag</i>	45
KLAS2001 – Europas antikk	45
Kulturminneforvaltning	45
<i>Emner på påbyggingsnivå vår 2018 – kulturminneforvaltning</i>	45
KULMI2710 – Lokalhistorie med arkivkunnskap	45
15 sp	45
<i>Emner på masternivå vår 2018 - kulturminneforvaltning</i>	48
KULMI3215 – Museologi og kulturarvspedagogikk	48
7,5 sp	48
KULMI3225 – Bygningslovgivning i kulturminnevernet	49
7,5 sp	49
KULMI3235 – Planlovgivning i kulturminnevernet	49
7,5 sp	49

Arkeologi

Emner på basisnivå vår 2018 - arkeologi

ARK1002 – Kulturhistorie og materiell kultur

22,5 sp

Emneansvarlig: Marek E. Jasinski

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv

KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium

E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

BLOKK 1:			
De lange linjene i arkeologien			
	Sider	Format	Link
Hurcombe, L. M. 2007. <i>Archaeological Artefacts as Material Culture</i> . New York: Routledge. (Hele boken).	185	BOK	
Antall sider	185		
BLOKK 2:			
Samtidsarkeologi			
	Sider	Format	Link
Bjerck, H. 2014. My father's things. In: B. Olsen and Þ. Pétursdóttir (eds.) <i>Ruin memories: Materialities, aesthetics and the archaeology of the recent past</i> . London: Routledge. (s. 109–127).	18	KOMP	
Bjerck, H.B. 2016. Brannstasjon i bakspeilet. Samtidsarkeologiske betraktninger under utviklingen av Sentrum Brannstasjon i Trondheim våren 2015. <i>Primitive tider</i> 18: 267–283.	13	KOMP	
Buchli, V. and Lucas, G. (eds) 2001. <i>Archaeologies of the Contemporary Past</i> . London & New York: Routledge. (s. 3–18; 63–125; 171–191).	92	BOK	
Burström, M. 2015. Skärvor av 1900-tal. Arkeologiske essäer. Lund: Nordic Academic Press. (Hele boken).	75	BOK	
Carr, G. & Jasinski, M.E. 2013. Sites of Memory, Sites of Oblivion: The Archaeology of Twentieth Century Conflict in Europe. In: Bassanelli, M. & Postiglione, G. (eds.) <i>Re-enacting the Past. Museography for Conflict Heritage</i> . Lettera Ventidue: 37–55.	18	KOMP	
DeSilvey, C. 2006. Observed decay: Telling stories with mutable things. <i>Journal of Material Culture</i> 11(3): 318–338.	20	E	http://mcu.sagepub.com/content/11/3/318.full.pdf+html
Edensor, T. 2005. Waste matter: the debris of industrial ruins and the disordering of the material world. <i>Journal of Material Culture</i> 10: 311–332.	20	E	http://mcu.sagepub.com/content/10/3/311.full.pdf+html
Farstavoll, S. 2016. Blant restene av Retiro. Forfall og kulturminner. <i>Primitive tider</i> 18: 161–181.	18	KOMP	
Figenschau, I. 2016. Krigsminner som kulturminner. Redning eller klam omfavnelse? <i>Primitive tider</i> 18: 199–215.	13	KOMP	

Grini, K.E. 2016. Krigsminner som samtidsarkeologisk kildemateriale. <i>Primitive tider</i> 18: 183–197.	13	KOMP	
Harrison, R. and Schofield, J. 2010. <i>After modernity: Archaeological approaches to the contemporary past</i> . Oxford: Oxford University Press. (s. 21–53 og 249-258)	43	KOMP	
Høgberg, A. og Holtorf, C. 2016. Långtidsförvaring av kärnavfall. <i>Primitive tider</i> 18: 285–295.	9	KOMP	
Jasinski, M.E. 2013. Reinforced Concrete, Steel and Slaves. Archaeological Studies of Prisoners of World War II in Norway. The Case of Romsdal Peninsula. In: Mytum, H. & Carr, G. (eds.) <i>Prisoners of War: Archaeology, Memory, and Heritage of 19th- and 20th-Century Mass Internment</i> . Springer: 145–165.	20	KOMP	
Jasinski, M.E. 2017. Predicting the Past – Materiality of Nazi and Post-Nazi Camps: A Norwegian Perspective. <i>International Journal of Historical Archaeology</i> .	21	KOMP	
Olivier, L. 2011. The past of the present. Archaeological memory and time. <i>Archaeological Dialogues</i> 10(2): 204–213.	9	E	https://doi.org/10.1017/S1380203804001254
Olsen, B. 2003. Material culture after text: Re-membling things. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 36(2): 87–104.	15	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00293650310000650
Olsen, B. 2007. Keeping things at arm's length: a genealogy of asymmetry. <i>World Archaeology</i> 39(4): 579–588.	17	E	To link to this article: DOI: 10.1080/00438240701679643 URL: http://dx.doi.org/10.1080/00438240701679643
Olsen, B. and Pétursdóttir, Þ. 2016. Unruly Heritage: Tracing Legacies in the Anthropocene. <i>Arkeologisk Forum</i> 35: 38–45.	17	E	https://www.academia.edu/31546330/Bj%C3%B8rnar_Olsen_and_%C3%9E%C3%B3ra_P%C3%A9tursd%C3%B3ttir_2016_Unruly_Heritage_Tracing_legacy_in_the_Anthropocene_Arkeologisk_Forum_35
Ossowski, A., Kuś, M., Kupiec, T., Bykowska, M., Zielińska, G., Jasinski, M.E. & March, A.L. 2016. The Polish Genetic Database of Victims of Totalitarianisms. <i>Forensic Science International</i> 258: 41–49	9	KOMP	
Antall sider	460		
BLOKK 3:			
Historisk tid som arkeologi			
	Sider	Forma t	Link
Andersson, H. 1995. Maktens landskap. I: Mogren, M. & Wienberg, J. (red.) <i>Lindholmen. Medeltida riksborg i Skåne. Lund Studies in Medieval Archaeology</i> 17. Stockholm. (s. 19-23)	4	KOMP	
Andersson, K. & Hildebrand, A. 1988. <i>Byggnadsarkeologisk undersökning. Det murade huset</i> . Stockholm: Riksantikvarieämbetet. («Byggnadsarkeologi. Metod och målsättning» (s. 9-12)).	4	KOMP	

Andrén, A. 1989. State and towns in the Middle Ages. The Scandinavian Experience. <i>Theory and Society</i> 18: 585-609.	24	E	https://www.jstor.org/stable/657612?seq=1#page_scan_tab_contents
Andrén, A. 1998. <i>Between artifacts and texts</i> . Historical Archaeology in Global Perspective. New York: Plenum Press. (s. 145-176).	31	KOMP	
Bolton, J. 2004. What is money? What is a money economy? When did a money economy emerge in medieval England? I: Wood, D. (ed.) <i>Medieval Money Matters</i> . Oxford: Oxbow books. (s. 1-12).	12	KOMP	
Brink, S. 1999. Social order in the early Scandinavian landscape. I: Fabech, C. & Ringved, J. (eds.) <i>Settlement and Landscape</i> . Århus: Jutland Archaeological Society (s. 423-439).	5	KOMP	
Crumlin-Pedersen, O. 1991. Ship types and sizes AD 800-1400. I: Crumlin-Pedersen, O. (red.) <i>Aspects of Maritime Scandinavia AD 200-1200</i> . Roskilde: Viking Ship Museum (s. 69-82).	6	KOMP	
Hansen, G. 2015. Sko, kammer og klær. En nedenfra-studie av bergensernes økonomiske evne på 1100-tallet. <i>Vitark</i> 9: 37-51.	12	BOK	
Herschend, F. 1997. Historical or Textual Archaeology. <i>Current Swedish Archaeology</i> 5: 65-77.	13	KOMP	
Jasinski, M.E. 1994. Tracing Crossroads of Shipbuilding Traditions in the European Arctic. In: Westerdahl, C. (ed.): <i>Crossroads in Ancient Shipbuilding</i> . Oxbow Monograph 40. (s. 195-203)	9	KOMP	
Jasinski, M.E og Søreide, F. 2000. Fordums havner og tapte skip – en marinarkeologisk historie. I: Sakshaug, E. og Sneli, J.-A. (red.): <i>Trondheimsfjorden</i> . Trondheim: Tapir forlag. (s. 263-292)	30	KOMP	
Jasinski, M.E & Søreide, F. 2000. The Norse settlements in Greenland from a maritime perspective. In: Lewis-Simpson, S. (ed.): <i>Vinland revisited. The Norse World at the Turn of the First Millennium</i> . Saint John's: Historic Sites Association of Newfoundland and Labrador. (s. 123-132).	10	KOMP	
Johannesen, L. & Eriksson, J.E.G. (red.) 2015. <i>Faglig program for middealderarkeologi. Byer, sakrale steder, befestninger og borger</i> . Oslo: Riksantikvaren. (Kap. 2-7 (s. 15-166)).	115	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/279069
Johnson, M. 1996. <i>An Archaeology of Capitalism</i> . Oxford: Blackwell. (“Introduction” (s. 1-9) and “Conclusion” (s.202-212)).	19	KOMP	
Larsson, S. 2015. Med stadsarkeologin i fortid och samtid. Metodiska utmaningar. <i>Vitark</i> 9: 63-78.	10	BOK	
Lawrence, S. & Shepherd N. 2006. Historical archaeology and colonialism. In: Hicks, D. & Beaudry, M.C. (eds.) <i>The Cambridge Companion to Historical Archaeology</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 69-86).	18	KOMP	
Lebecq, S. 2007. Communication and exchange in northwest Europe. In: Bately, J. & Englert, A. (eds.) <i>Othere's Voyages: A late 9th century account of voyages along the coasts of Norway and Denmark and its cultural context</i> . Roskilde: Viking Ship Museum (s. 170-179).	10	KOMP	

Mayne, A. 2008. On the Edges of History: Reflections on Historical Archaeology. <i>The American Historical Review</i> 113(1): 93-118.	22	E	https://www.jstor.org/stable/40007299?seq=1#page_scan_tab_contents
Melve, L. 2016. <i>Hva er middelalderen</i> . Oslo: Universitetsforlaget. (Introduksjon og Kap. 1 (s. 7-26)).	20	KOMP	
Myhre, B. (red.) 2015. <i>Før viken ble Norge</i> . Vestfold: Vestfold Fylkeskommune. (Kap 14 (s. 133-151)).	15	KOMP	
Nilsson, B. 1996. Från gravfält till kyrkogård. Förändringar och variation i gravskicket. I: Nilsson, B. (red.) <i>Kristnandet i Sverige. Gamla källor och nya perspektiv. Projektet Sveriges kristnande, Publikationer 5</i> . Uppsala. (s. 349-383).	34	KOMP	
Roslund, M. 2005. <i>Människor & Ting. Perspektiv på medeltidens materiella kultur</i> . Lund: Lunds universitet. (s. 1-65)	45	KOMP	
Søreide, F. & Jasinski, M.E. 2005. Ormen Lange: Investigations and Excavations of a Shipwreck in 170m Depth. <i>Oceans 2005</i> . MTS/IEEE, Washington DC. (s. 1-5)	5	KOMP	
Sørheim, H. 2015. The first Norwegian Towns Seen on the Background of European History. I: Baug, I., Larsen J. og Mygland, S.S. (eds.) <i>Nordic Middle Ages – Artefacts, Landscapes and Society. Essays in Honour of Ingvild Øye on her 70th Birthday</i> . Bergen. (s. 301-315).	13	KOMP	
Øye, I. 2015. Fra felt til fag. Hvor står middelalderarkeologien i Norge i dag? <i>Vitark</i> 9: 18-27.	7	BOK	
Antall sider	493		
BLOKK 4:			
Jernalderen som arkeologi			
	Sider	Forma t	Link
Bill, J. & Daly, A. 2012. The Plundering of the Ship Graves from Oseberg and Gokstad: An Example of Power Politics? <i>Antiquity</i> 86(333): 808-824	9	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/S0003598X00047931
Grønnesby, G. 2015. Jernalderens bosetning i Trøndelag. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 119-128).	10	KOMP	
Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 9-18; 69-79; 119-128).	29	KOMP	
Hodges, R. & Whitehouse, D. 1983. <i>Mohammed, Charlemagne and the Origins of Europe</i> . New York: Cornell University Press. (s. 20-176)	130	BOK	
Jørgensen, L. 2002. Kongsgård-kultsted-marked. Overvejelser omkring Tissøkompleksets struktur og funksjon. I: Jennbert, K. et al. (red.) <i>Plats och praxis – studier av nordisk förkristen ritual. Vägar till Midgård 2</i> . (s. 215-247).	17	KOMP	
Magnus, B. 2015. Dalemfunnet og dets østlige forbindelser. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 69-79).	10	KOMP	

Solberg, B. 2000. <i>Jernalderen i Norge</i> . Oslo: Cappelen.	250	BOK	
Storli, I. 2010. Court sites of Arctic Norway: Remains of Thing sites and representations of political consolidation processes in the Northern Germanic worlds during the first millennium AD? <i>Norwegian Archaeological Review</i> 43: 128-144.	8	E	http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00293652.2010.531586
Antall sider	463		
BLOKK 5: Bronsealder som arkeologi			
Clottes, J. 2002. <i>World Rock Art</i> . Los Angeles: The Getty Conservation Institute. ("A mysterious art" (s. 1-15)).	15	KOMP	
Frei, K.M., et al. 2015. Tracing the dynamic life story of a Bronze Age Female. <i>Scientific Reports</i> 5: 1-7.	6	E	http://www.nature.com/articles/srep10431
Fyllingen, H. 2003. Society and Violence in the Early Bronze Age: An Analysis of Human Skeletons from Nord-Trøndelag, Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 36: 27-43.	16	E	http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00293650307297
Gillis, C., Olausson, D. og Vandkilde, H. 2004. <i>Dawn of Europe</i> . Lund: University of Lund. ("The Early and Middle Bronze Age (s. 79-91), "The Late Bronze Age and Urnfield Culture" (s. 92-103), "The Bronze Age" (s. 132-140)).	34	KOMP	
Goldhahn, J. 2009. Bredarör on Kivik: a monumental cairn with rock art and the history of its interpretation. <i>Antiquity</i> 2009: 359-371.	12	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/S0003598X00098483
Grønnesby, G. 2009. En reise gjennom liv og død, ild og vann. En bronsealders gravruin i Steinkjer. <i>Vitark</i> 6: 66-79.	13	KOMP	
Jensen, J. 2002. <i>Danmarks Oldtid</i> . København: Gyldendal Forlag. («Solens folk» (s. 273-326)).	55	KOMP	
Johansen, Ø.K. 1993. Norske depotfunn fra bronsealderen. <i>Universitetets oldsaksamling skrifter ny rekke</i> 15. (Kapittel 5 (s. 43-77)).	16	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/49c7f8cbf77fa08f887c3236ec8a7095?lang=no#0
Kaul, F. 2004. Bronsealderens religion. Studier af den nordiske bronsealders ikonografi. <i>Nordiske Fortidsminder Serie B, Bd. 22</i> . København: Det Kgl. Nordiske oldskriftselskab. (Kap. IX (s. 369- 406)).	35	KOMP	
Kristiansen, K. 2000. Background to the archaeology. I: K. Kristiansen, K. (ed.) <i>Europe before History</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (Kap. 2 (s. 18-35)).	18	KOMP	
Kristiansen, K. 2013. Religion and society in the Bronze Age. I: Christensen, L.B., Hammer, O. & D. Warburton, D.A. (eds.) <i>The handbook of religions in ancient Europe</i> . New York: Routledge. (s.77-92).	15	KOMP	
Ling, J. & Uhnér, C. 2015. Rock art and metaltrade. <i>Adoranten</i> 2014: 23-43.	21	E	http://www.rockartscandinavia.com/images/articles/a14ling.pdf
Løken, T. 1998. Hustyper og sosial struktur gjennom bronsealder på Forsandmoen, Rogaland, Sørvest-Norge. <i>AmS Varia</i> 33: 107-121.	14	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/86085d4c0239d1ef6d09c1e36b2d8799?lang=no#107

Melheim, L. 2013. Fantes det virkelig en bronsealder i Norge? Periferiens rolle revurdert. <i>Fortid</i> nr. 1-2013: 24-35.	12	E	http://www.fortid.no/tidsskrift/download/fortid_1301.pdf
Olsen, B. 1994. <i>Bosetning og samfunn i Finnmarks forhistorie</i> . Oslo: Universitetsforlaget. («Tidlig metalltid» (s. 100-139)).	30	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/076eb8188ec49551cc73427fa0599a04?lang=no#0
Prescott, C. 2012. Third millennium transformations in Norway: modelling an interpretative platform. I: Prescott, C & Glørstad, H. (eds.): <i>Becoming European – The transformation of third millennium Northern and Western Europe</i> . Oxford: Oxbow books. (s. 115-127).	13	KOMP	
Price, T.D. 2015. Ancient Scandinavia. An Archaeological History from the First Humans to the Vikings. Oxford: Oxford University Press. (Chapter 6 (s. 196-250)).	50	BOK	
Sognnes, K. 1994. Ritual landscapes. Toward a Reinterpretation of Stone Age Rock Art in Trøndelag, Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 27(1): 29-50.	21	KOMP	
Sognnes, K. 2003. Bronze Age rock-art and landscape in Trøndelag, Norway. <i>Rock art in landscapes – landscapes in rock art. DKNVS skrifter</i> 2003(4): 85-106.	21	KOMP	
Sognnes, K. 2005. Bronsealderen. I: Bull, I. (red.) <i>Trøndelags historie</i> Bind 1. Trondheim: Tapir. (s. 83-105).	22	KOMP	
Sognnes, K. 2012. Visuell kultur i en overgangsfase – Bergkunst og neolitisering i Trøndelag. I: Sørensen, F.K.L. (red.) <i>Agrarsamfundenes ekspansjon i nord. Symposium på Tanums Hällristningsmuseum, Underslös, Bohuslän, 25.-29. maj 2011</i> . København: Nationalmuseet. (s. 233-243).	10	E	http://nordligeverdener.natmuseet.dk/fileadmin/user_upload/temasites/nordlige_verdener/Lasse_Sorensen/Agrar_samfundenes_ekspansion_stor.pdf
Antall sider	449		
BLOKK 6:			
Steinalder som arkeologi			
Bjerck, H.B. 2000. Stone Age settlement on Svalbard? A re-evaluation of previous finds and the results of a recent field survey. <i>Polar Record</i> 36(197): 97-112.	15	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/008B6247820748330771D94AE64CDEC/S003224740001620Xa.pdf/stone_age_settlement_on_svalbard_a_reevaluation_of_previous_finds_and_the_results_of_a_recent_field_survey.pdf
Bjerck, H.B. 2010. Norwegian Mesolithic Trends: A Review. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 60-106).	40	BOK	
Bjerck, H. B. 2017. Settlements and Seafaring: Reflections on the Integration of Boats and Settlements Among Marine Foragers in Early Mesolithic Norway and the Yámana of Tierra del Fuego. <i>The Journal of Island and Coastal Archaeology</i> 12(2): 276-299.	23	E	http://dx.doi.org/10.1080/15564894.2016.1190425
Blankholm, H.P. 2010. Southern Scandinavia. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 107-131).	25	BOK	

Breivik, H.M. 2014. Palaeo-oceanographic development and human adaptive strategies in the Pleistocene–Holocene transition: A study from the Norwegian coast. <i>The Holocene</i> , 1-13. DOI: 10.1177/0959683614544061	13	E	http://hol.sagepub.com/content/24/11/1478.full.pdf+html
Callanan, M. 2013. Melting snow patches reveal Neolithic archery. <i>Antiquity</i> 87: 728-745.	18	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/5E844E2F80E4210E77A76A54F23E87C2/S0003598X00049425a.pdf/melting-snow-patches-reveal-neolithic-archery.pdf
Eriksen, B.V. (ed.) 2000. <i>Flintstudier</i> . Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. (Indledning (s. 9-17), Grundlæggende flintteknologi (s. 37-50), Experimentell flinthugging (s. 59-74), "Chaîne opératoire" (s. 75- 100), Flintsammensætning (s. 101-126), Relativ datering af flintinventarer (s. 127-140), Flintteknologiske attributanalyser (s. 141-156), Slidsporstudier (s. 207-218).	85	BOK	
Glørstad, H. 2009. The northern province? The neolithisation of southern Norway. In: Glørstad, H. & Prescott, C. (eds.) <i>Neolithisation as if history mattered. Processes of Neolithisation in North-Western Europe</i> . Lindome: Bricoleur Press. (s. 135-168).	30	KOMP	
Hjelle, K.L., Hufthammer, A.K. & Bergsvik, K.A. 2006. Hesitant hunters: a review of the introduction of agriculture in western Norway. <i>Environmental Archaeology</i> 11(2): 147-170.	22	E	http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1179/174963106x123188
Price, T.D. 2015. <i>Ancient Scandinavia. An Archaeological History from the First Humans to the Vikings</i> . Oxford: Oxford University Press. (Chapter 2-5 (s. 31-195)).	165	BOK	
Zvelebil, M. 2010. Innovating hunter-gatherers: The mesolithic in the Baltic. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 18-59).	40	BOK	
Antall sider	476		
TOTALT ANTALL SIDER PENSUM	2526		
Anbefalt tillegglitteratur			
Deetz, J. 1996. <i>In small things forgotten: An archaeology of early American life</i> . New York: Doubleday			
Jasinski, M.E. 2015. Memories of War and Wars on Memories: Painful Heritage of WWII in Norway - Archaeological Surveys 2007-2012. In: Sem, L. & Jasinski, M.E. (eds.) <i>Painful Heritage. Studies in the Cultural Landscape of the Second World War</i> . DKVNS 2015: 17-44.			
Østmo, E. og L. Hedeager (red.) 2005. <i>Norsk arkeologisk leksikon</i> . Oslo: Pax Forlag			

Emner på påbyggingsnivå vår 2018 – arkeologi

ARK2002 – Feltmetodikk og fortolkning
Emneansvarlig: Anna Ihr

15 sp

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv

KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium

E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

BLOKK 1:			
Arkeologisk feltpraksis og analysemetoder			
	Sider	Format	Link
Andrén, A. 1986. I städernas undre värld. I: Andrén, A. et al. (red.) <i>Medeltiden och arkeologien. Festschrift til Erik Cinthio</i> . Lund: Lund Studies in Medieval Archaeology 1. (s. 259-269).	10	KOMP	
Banning, E.B. 2000. <i>The Archaeologist's Laboratory</i> . Springer. (Kap 14 "Stratigraphy", s. 257-264).	8	KOMP	
Berg-Hansen, I.M. 2009. Steinalderregistrering. Metodologi og forskningshistorie i Norge 1900-2000 med en feltstudie fra Lista i Vest-Agder. <i>Varia</i> 75. (Kap.6, s. 131-139).	8	KOMP	
Bjerck, H.B. 1995. Forskningsstyrt kulturminneforvaltning på Vega, Nordland. <i>Gunneria</i> 61. (s.22-45 og 164-176).	35	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/271907
Christoffersen, A. og Nordeide, S.W. 1994. <i>Kaupangen ved Nidelva: 1000 års byhistorie belyst gjennom de arkeologiske undersøkelsene på folkebibliotekstomten i Trondheim 1973-1985</i> . Oslo: Riksantikvaren. (s. 9-112).	103	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/94e7bb946105d5612ee95db47a493742?lang=no#0
Drewett, P., L., 1999 (ny opplaga 2012). <i>Field Archaeology. An Introduction</i> . Cornwall: UCL Press.	196	BOK	
Eriksdotter, G. 1997. The Stratigraphy of Buildings. Examples of the Methodology of Buildings Archaeology. In: Andersson, H., Carelli, P. & Ersgård, L. (eds.) <i>Visions of the Past. Trends and Traditions in Swedish Medieval Archaeology. Lund Studies in Medieval Archaeology</i> 19. (s. 741-761).	20	KOMP	
Forseth, L. 2007. Fly inn i forhistorien. <i>SPOR</i> 2007(2): 8-11.	6	E	https://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf
Gero, Joan M. 1996. <i>Archaeological Practice and Gendered Encounters</i> , I Wright, R. P. (red) <i>Gender and Archaeology</i> , Philadelphia, University of Pennsylvania Press (s. 251-280).	29	KOMP	
Gutiérrez, G., Erny, G., Friedman, A., Godsey, M. & Gradoz, M. 2016. Archaeological Topography with small unmanned aerial vehicles. <i>The SAA archaeological Record</i> 16(2): 10-13.	3	E	http://www.saa.org/Portals/0/SAA/Publications/thesaaarchrec/SAA_Record_March2016.pdf
Hamilton, S., Whitehouse, R., Brown, K. et al. 2006. Phenomenology in practice: Towards a	40	E	http://eja.sagepub.com/content/9/1/31.full.pdf+html

methodology for a 'subjective' approach. <i>European Journal of Archaeology</i> 9(1): 31-71.			
Kjellman, E. 2012. <i>From 2D to 3D - A photogrammetric revolution in archaeology?</i> (MA avhandling i Arkeologi). UiT The Arctic University of Norway, Tromsø. (Kap 1-3, s. 1-31).	30	E	http://munin.uit.no/handle/10037/4306
Larsson, S. 2000. <i>Stadens dolda kulturskikt</i> . Lund: Archaeologica Lundensia IX, Kulturhistoriska Museet. (Del IV: «Framställningar av kulturlager och stratigrafi», s. 91-143).	53	KOMP	
Løken, T., Pilø, L. & Hemmendorff, O. 1996. Maskinell flateavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser. <i>Ams-Varia</i> 26. (Kap. 3, s. 13-20).	7	KOMP	
Price, T.D. & Burton, J.H. 2011. <i>An Introduction to Archaeological Chemistry</i> . Springer Science+ Business Media. (Chapter 1: «Archaeological Chemistry», s. 1-24).	23	E	http://link.springer.com/book/10.1007%2F978-1-4419-6376-5
Reed, S. & Bailey, N. 2000. <i>Soil Science for Archaeologists</i> . Florida Agricultural and Mechanical University and Southeast Archaeological Center, NPS. (s. 1-24).	24	KOMP	
Riksantikvaren 2015. <i>Veileder: Retningslinjer for gjennomføring av undersøkelsesplikten og budsjettering av arkeologiske registreringer i henhold til kulturminneloven §9. jf. § 10</i> . (Versjon oppdatert 23.11.2015) Oslo: Riksantikvaren. (s. 1-15).	15	KOMP	
Stamnes, A.A. & Gustavsen, L. 2014. Archaeological Use of Geophysical Methods in Norwegian Cultural Heritage Management: A Review. In: Posluschny, A.G., Gøjda, M. & Kamermans, H. (eds.) <i>A Sense of the Past. Studies in current archaeological applications of remote sensing and non-invasive prospection methods</i> . BAR International Series 2588, Archaeopress. (s. 17-32).	15	KOMP	
Waraas, T.A. 2005. Arkeologisk registrering på Baraldsneset Haram kommune. Ormen Lange prosjektet. <i>Kulturhistoriske skrifter og rapporter 1. Kulturavdelinga</i> . Molde: Møre og Romsdal Fylke. (s. 7-13).	6	KOMP	
Antall sider	631		
BLOKK 2:			
Utvalgte kulturminnetyper			
	Sider	Format	Link
Asprem, F. 2010. Bronsealderbønder. <i>SPOR</i> 2010(2): 42-43.	2	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2010-2+SPOR_lav.pdf/8a6e9341-c522-478d-9837-d20fcc2e4d50
Bergstøl, J. 2015. Fangstgroper, fangstgraver eller dyregraver? I: Berg-Hansen, I. M. (red.) <i>Arkeologiske undersøkelser 2005-2006</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s.136-141).	5	KOMP	

Brendalsmo, J. & Solheim, E. 2012. <i>Rapport for de arkeologiske registreringer i Levanger sentrum, Levanger Kommune, Nord-Trøndelag</i> . NIKU oppdragsrapport 211/2012. (s. 1-57).	57	E	http://www.levanger.kommune.no/Global/prosjekt/sentrumsfredning/rapport_utgravinger_2012.pdf
Bukkemoen, G.B. & Simonsen, M.F. 2009. Graver og kokegroper på Bergerjordet i Sørum. I: Bergstøl, J. (red.) <i>Arkeologiske undersøkelser 2003-2004. Katalog og artikler. Varia 77</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s.115-132).	17	KOMP	
Cadamarteri, J. 2016. Torvet i Trondheim før Torvet. <i>SPOR</i> 2016(1): s. 47-49.	2	KOMP	
Cadameteri, J. & Engtrø, D.Ø. 2015. Torvet i Trondheim ca. 1700-1932. <i>SPOR</i> 2015(2): 7-9.	3	KOMP	
Callanan, M. 2008. Steinalderpionerene i Storlidalen. <i>Bøgda vår</i> . Oppdal: Oppdal Historielag. (s.5-14).	9	KOMP	
Damlien, H. Melvold, S. & Persson, P. 2010. Utgravningsmetode. I: Stene, K. (red.) <i>Steinalderundersøkelser ved Rena elv. Gråfjellprosjektet. Bind III. Varia 76</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s. 67-72).	5	KOMP	
Ellingsen, E.G. & Grønnesby, G. 2012. Gravene på Lø. Oversikt over hauger og funn. I: Grønnesby, G. (red.) <i>Graver i veien. Arkeologiske undersøkelser E6 Steinkjer. Vitark 8</i> . Akademika forlag. (s. 12-28 og Appendix 1, s.186-197).	11	KOMP	
Grønnesby, G. Bryggestein og kulturlag - spor etter gårdens opprinnelse. <i>SPOR</i> 2014(1): 32-35.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/7291016/2014+nr+1-Bryggestein.pdf/ed49921b-f8b2-47ef-9a8d-6951c88f35a3
Grønnesby, G. 2007. Naustet på Lænn. <i>SPOR</i> 2007(1): 42-46.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_1.pdf/a594a326-886c-4ab7-96cc-b1a1d47976ec
Haug, A. 2007. I Nummedals fotspor. <i>SPOR</i> 2007(2): 28-32.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf/540e8dcb-fd1b-48f8-9d59-24151649350a
Henriksen, M.M. & Bryn, H. 2016. Langhus på langhus på Hofstad. <i>SPOR</i> 2016(1): 24-27.	3	KOMP	
Jasinski, M., & Søreide, F. 2016. The Deepest Dig. Ormen Lange Marine Archaeology Project 2003-2005 Report and Catalogue. Trondheim: Fagbokforlaget.	183	BOK	
Jordhøy, P. 2013. Unikt fangstanlegg - vitne om kløkt og samhandling. <i>SPOR</i> 2013(1): 14-18.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2013-1+SPOR_lav.pdf/2e407b3a-9f5a-49c1-aa0d-855e7c260f11
Kalseth, J. 2014 Steinaldergraver. <i>SPOR</i> 2014(1): 28-31.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2014-1+SPOR+trykkeksport_lav.pdf/5e9ce07a-dfe1-4da9-a2f9-177128d75e33
Pilø, L. 2007. The Fieldwork 1998-2003: Overview and Methods. In: Skre, D. (ed.) <i>Kaupang in Skiringssal. Kaupang Excavation Project Publication Series. Vol. 1. Norske</i>	17	KOMP	

Oldfunn XXII. Århus: Aarhus University Press. (s.143-160).			
Meling, T. 2008. Lokalitet 58 Håsandene: Bosetnings- og dyrkningsspor fra førromersk jernalder og eldre romertid. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s.335-346).	12	KOMP	
Meling, T. 2008. Jernalder-Middelalder 500 BC-1536 AD. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 601-608).	8	KOMP	
Olsen, J. 2009. Middelalderens trebygninger: spor vi kan forvente å finne. I: Martens, J., Martens, V.V. & Stene, K. (red.) <i>Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse. Varia 71</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s. 127-136).	11	KOMP	
Ramstad, M. 2015. Siste kapittel om de norske høyfjellsfonnene? <i>Årbok for universitetsmuseet i Bergen 2015</i> . Universitetet i Bergen. (s. 54-61).	7	E	http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/hoyfjellsfonner-arbok2015.pdf
Reed, I. 2015. Torvet i Trondheim. <i>SPOR</i> 2015(2): 4-6.	3	KOMP	
Sauvage, R. & Møkkelbost, M. 2013. Høvdinghus på Hallem. <i>SPOR</i> 2013(2): 4-8.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/SPOR++2-2013_lav.pdf/029c89b4-9591-4468-8248-12f5062286b0
Skoglund, F., Normann, S. & Grongan, L.A. 2013. Løsfunn, ikke funnløs. <i>SPOR</i> 2013(2): 17-21.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/SPOR++2-2013_lav.pdf/029c89b4-9591-4468-8248-12f5062286b0
Smiseth, M.T. 2006. Dyr i berg – hellemalinger på Tingvoll. <i>SPOR</i> 2006(1): 22-24.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2006_1.pdf/337e07d8-5e5b-4888-a1d1-6281b0880d91
Solheim, S. 2013. Undersøkellesmetode og -strategi. I: Solheim, S. & Damlien, H. (red.) <i>E18 Bommestad-Sky. Undersøkelser av lokaliteter fra mellommesolittikum, Larvik kommune, Vestfold fylke</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s. 31-41).	10	KOMP	
Solheim, S., Kunskapsstatus og Faglig bakgrunn for undersøkelsene. I: Steinar Solheim (red.) <i>E18 Rugtvedt-Dørdal</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s. 29-43).	14	KOMP	
Sognnes, K. 2007. Elgen i gjelet. <i>SPOR</i> 2007(2): 22-24.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf/540e8dcb-fd1b-48f8-9d59-24151649350a
Stenvik, L. 2012. Kopperåa - nytt om kopperverket. <i>SPOR</i> 2012(2): 31-33.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2012-2+SPOR_lav.pdf/e3c453d2-181f-41b2-808e-adf66650f537
Sylvester, M. & Ødegård, Ø. 2010. Broen over elven. <i>SPOR</i> 2010(1): 9-11	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2010-1+SPOR_lav.pdf/ba276879-325a-492d-abcc-78aa13b6ca26

Tuddenham, D. & Skoglund, F. 2007. Til bunns på Hardangervidda. <i>SPOR</i> 2007(1): 24-28.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_1.pdf/a594a326-886c-4ab7-96cc-b1a1d47976ec
Vennatrø, R. 2015. En langveisfarende fra Skaun? <i>SPOR</i> 2015(1): 10-14.	4	KOMP	
Åstveit, L.I. 2005. <i>Arkeologisk registrering på Gossen/Nyhamna Aukra kommune. Ormen Lange prosjektet. Kulturhistoriske skrifter og rapporter</i> 3. Kulturavdelinga, Møre og Romsdal Fylke, Molde. («Lok 34 Håhaugen», s. 21-23).	3	KOMP	
Åstveit, L.I. 2005. <i>Arkeologisk registrering på Gossen/Nyhamna Aukra kommune. Ormen Lange prosjektet. Kulturhistoriske skrifter og rapporter</i> 3. Kulturavdelinga, Møre og Romsdal Fylke, Molde. («Lok 58 Håsanden», s. 110-113).	3	KOMP	
Åstveit, L. I. 2008. Lokalitet 34 Håhaugane. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 187-195).	8	KOMP	
Antall sider	440		

BLOKK 3:

Feltundersøkelser og arkeologisk forskning

	Sider	Format	Link
Berggren, Å. 2014. Development of Reflexive Approaches in Archaeology. In: Smith, C. (ed.) <i>Encyclopedia of Global Archaeology</i> . Springer Link. (s. 6249-6257).	8	KOMP	
Bintliff, J. 2004. Experiencing Archaeological Fieldwork. In: Bintliff, J. (ed.) <i>A Companion to Archaeology</i> . Oxford: Blackwell Publishing. (Chapter 21, s.397-405).	9	KOMP	
Bjerck, H.B. 2005. Kulturminner fra oldtid og middelalder. I: Holme, J. (red.) <i>Kulturminnevern. Lov, forvaltning, håndhevelse</i> . Bind 1. Økokrim, 2. utgave. (Kap. 2.1, s.32–55).	14	KOMP	
Gundersen, J. 2015. Forvaltningsarkeologi og forskningspublisering. En kvantitativ analyse av tidsskriftene <i>Norwegian Archaeological Review</i> , <i>Viking</i> og <i>Primitive tider</i> . <i>Viking LXXVIII</i> : 239-260.	21	KOMP	
Gustafson, L. 2016. <i>Møter på Veien: Kultplass gjennom 1500 år. Et maktsenter på Ringerike i eldre jernalder</i> . Kristiansand: Portal forlag. (Kap. 2 & Kap. 3, s. 11-24)	13	KOMP	
Norberg, E. & Fossum, B. 2011. Traditional knowledge and cultural landscape. In: Porsanger, J. & Guttorm, G. (eds.) <i>Working with Traditional</i>	30	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/177065/11/Di-edut-1-

<i>Knowledge: Communities, Institutions, Information Systems, Law and Ethics. Writings from the Árbediehtu Pilot Project on Documentation and Protection of Sami Traditional Knowledge. Dieđut. 2011(1): 193–223.</i>			2011_ErikNordberg_BirgittaFossu m.pdf
Rognsaa, Aa. 2016, 3.utg. <i>Kunsten å skrive godt</i> . Universitetsforlaget. Kap 2, s. 38-74.	36	KOMP	
Rolfesen, P. 2006. Blikket bakover og framover. I: Glørstad, H., Skar, B. & Skre, D.(red.) <i>Historien i forhistorien: Forskrift til Einar Østmo på 60-årsdagen. Kulturhistorisk museum Skrifter 4</i> : 399-414.	15	KOMP	
Roosevelt, R., Cobb, P., Moss, E., Olson, B.R. & Ünlüsoy, S. 2015. Excavation is ~~Destruction~~ Digitization: Advances in Archaeological Practice. <i>Journal of Field Archaeology</i> 40(3): 325-346.	21	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1179/2042458215Y.000000004
Schnapp, A. 1993. <i>Discovery of the Past</i> . London: British Museum Press. ("Introduction: Archaeology and the presence of the past", s. 11-37).	26	KOMP	
Antall sider	193		

BLOKK 4:

Feltarkeologiske ferdigheter

	Sider	Format	Link
Gansum, T.; Jerpåsen, B. G.; Keller, C., 1997. Arkeologisk landskapsanalyse med visuelle metoder. <i>AmS-Varia</i> 28, Arkeologisk museum i Stavanger, 1-56.	56	E	http://am.uis.no/getfile.php/1321303/Arkeologisk%20museum/publikasjoner/GANSUM_T.pdf
Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren: <i>Landskapsanalyse. Framgangsmåte for vurdering av landskapskarakter og landskapsverdi</i> . Versjon februar 2010. Aurland Naturverkstad AS. (s. 1-14).	14	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/177000/1/Landskapsanalyse_veileder.pdf
Myrvoll, E.R. 2010. Når arkeologi møter lokal kunnskap – etiske implikasjoner. <i>Nordisk museologi</i> 2010, s.78-95.	17	E	http://www.nordiskmuseologi.org/Gamle%20numre/nm2010-1.pdf
Antall sider	87		
TOTALT ANTALL SIDER	1351		
Anbefalt tilleggslitteratur			
UNESCO: Manual for Activities directed at Underwater Cultural Heritage		E	http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002207/220708e.pdf

ARK2003 - Bacheloroppgave
Emneansvarlig: Martin Callanan

15 sp

	Sider	Format	Link
Rienecker, L. og Jørgensen, P.S. 2013. <i>Den gode oppgaven: Håndbok i oppgaveskriving på universitet og høyskole</i> . 2. utg. Bergen: Fagbokforlaget. (Hele boka)	300	BOK	
Selvvalgt pensum	ca 1000		
TOTALT ANTALL SIDER	ca. 1300		

Emner på masternivå vår 2018 – arkeologi

ARK3002 – Arkeologisk feltmetodikk, kuratering og fortolkning 15 sp
Emneansvarlig: Heidi Mjelva Breivik

Blokk 1:			
Feltmetode og kuratering			
	Sider	Format	Link
Barton, K., Stenvik, L. and Birgisdottir, B. 2009. A Chieftain's Hall or a Grave: Ground Penetrating Radar in an Archaeological Geophysics Survey to Target the Excavation of a Cropmark near Stiklestad, Nord-Trøndelag, Norway. In: Gómez, R. et al. (eds.) <i>Proceedings of the 5th International Workshop on Advanced Ground Penetrating Radar IWAGPR2009, 27th–29th May 2009, University of Granada</i> . Granada, Spania. (s. 159–164).	5	KOMP	
Christophersen, A. og Jondell, E. 1988. Feltundersøkelsene 1973–85. <i>Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser nr. 13, del 1. Utgraving, kronologi og bebyggelsesutvikling</i> . Riksantikvaren, Utgravingskontoret for Trondheim. (s. 9–37).	29	KOMP	
Connolly, D. 2008. Short Guide to Field Survey, Field Walking and Detecting Survey. (Revidert utgave). <i>BAJR Practical Guide Series, October 2008</i> . (Hele heftet).	28	E	http://www.bajr.org/BAJRGuides/15.%20Field%20Survey%20-%20Land%20Survey,%20Fieldwalking%20and%20Metal%20Detecting/ShortGuidetoFieldSurvey.pdf
Cuenca-Garcia, C. 2015. Inorganic Geochemical Methods in Archaeological Prospection. In: Sarris, A. (ed.) <i>Best Practices of GeoInformatic Technologies for the Mapping of Archaeolandscapes</i> . Oxford: Archaeopress, s. 219–229.	10	KOMP	
FELTPERMEN - Rutiner for arkeologisk feltarbeid ved NTNU Vitenskapsmuseet.	20	E	https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Rutiner+for+arkeologisk+feltarbeid+ved+NTNU+Vitenskapsmuseet
Gustavsen, L. 2014. Archaeological Geophysics in Norwegian Funerary Archaeology. In: Sellevold, B.J. (ed.) <i>Old Bones</i> .	16	KOMP	

<i>Osteoarchaeology in Norway: Yesterday, Today and Tomorrow</i> . Oslo: Novus Forlag. (s. 261–276).			
Heron, C. 2001. Geochemical Prospecting. In: Brothwell, D.R. and Pollard, A.M (eds.) <i>Handbook of Archaeological Sciences</i> . London: John Wiley & Sons (s. 565–573).	9	KOMP	
Hodder, I. 1999. The Archaeological Process. An Introduction. Oxford: Blackwell Publishing. (Ch. 5 Towards a reflexive method, s. 80-104)	25	KOMP	
Indrelid, S. 2009. <i>Arkeologiske undersøkelser i vassdrag. Faglig program for Sør-Norge</i> . Riksantikvaren. (Hele boka).	150	BOK	http://www.riksantikvaren.no/Tema/Arealplanlegging/Energi-og-vassdrag/Arkeologiske-undersokelser-i-vassdrag.-Faglig-program-for-Soer-Norge (boka er gratis og bestilles fra postmottak@ra.no)
Linderholm, J. 2007. Soil Chemical Surveying: A Path to a Deeper Understanding of Prehistoric Sites and Societies in Sweden. <i>Geoarchaeology</i> 22(4): 417–438.	21	E	http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/gea.20159/abstract
Lucas, G. 2001. <i>Critical approaches to fieldwork. Contemporary and historical archaeological practice</i> . London: Routledge. (Hele boka).	214	BOK	
Melvold, S. og Persson, P. 2014. <i>Vestfoldbaneprosjektet. Arkeologiske undersøkelser i forbindelse med ny jernbane mellom Larvik og Porsgrunn. Bind 1</i> . Oslo: Portal forlag. (s. 24–104).	80	KOMP	
Nordeide, S.W. 1988. Relativ kronologi og faseinndeling. <i>Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser nr. 13, del 1. Utgraving, kronologi og bebyggelsesutvikling</i> . Riksantikvaren, Utgravingskontoret for Trondheim. (s. 38–61).	24	KOMP	
Sease, C. 1995. First aid treatment for excavated finds. In: Price, N.P.S. (ed.) <i>Conservation on Archaeological Excavations. With particular reference to the Mediterranean area</i> . Rome: ICCROM. (Chapter 4, s. 29–44).	16	KOMP	
Sease, C. 2000. Conservation of archaeological materials. In: Ellis, L. (ed.) <i>Archaeological Method and Theory: An Encyclopedia</i> . London: Garland Publishing. (s. 120–124).	5	E	http://lib.myilibrary.com/Open.aspx?id=28853
Solli, B. og Stamnes, A.A. 2013. Geofysiske undersøkelser av kirkegårder, kirketufter og svartjord på Veøya i Romsdal. <i>Viking</i> 76: 181–202).	22	KOMP	
Solli, B. 2015. Ytringer om ting, samlinger og forskning – Over Ævne I og II? I: Risvaag, J.A., Berge, R. og Brattli, T. (red.) <i>Inn i fortida - ut i verden - i museet! Festskrift til Axel</i>	8	KOMP	

<i>Christophersen. Vitark 9. Trondheim: Museumsforlaget. (s. 130–137).</i>			
Stubbs, J.H. 1995. Protection and presentation of excavated structures. In: Price, N.P.S. (ed.) <i>Conservation on Archaeological Excavations. With particular reference to the Mediterranean area.</i> Rome: ICCROM. (s. 73–89).	17	KOMP	
Antall sider	699		
Blokk 2:			
Arkeologiske kulturminner, gjenstandstyper og konstruksjonsspor			
	Sider	Format	Link
Austrheim, G., Hjelle, K., Sjøgren, P., Stene, K. og Tretvik, A.M. 2015. <i>Fjellets kulturlandskap. Arealbruk og landskap gjennom flere tusen år. DKNVS Skrifter 2015, nr. 3.</i> Trondheim: Museumsforlaget. (Hele boka).	200	BOK	
Bjerck, H.B. (red.) Åstveit, L.I., Meling, T., Gundersen, J., Jørgensen, G. og Normann, S. 2008. <i>Ormen Lange Nyhamna. NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser.</i> Trondheim: Tapir Akademiske forlag. (Kap. 5, s. 548–600).	53	BOK	(Boka er tilgjengelig på IAK)
Callanan, M. 2015. Chronological patterns among archaeological finds from snow patches in Central Norway 1914-2011. In: Indrelid, S., Hjelle, K.L. and Stene, K. (eds.): <i>Exploitation of outfield resources. Universitetsmuseet i Bergen skrifter nr. 32</i> (s. 55–68).	14	KOMP	
Diinhof, S., Ramstad, M. og Slinning, T. (red.) 2013. Jordbruksbosetningens utvikling på Vestlandet. Kunnskapsstatus, presentasjon av nye resultater og fremtidige problemstillinger. <i>UBAS, Universitetet i Bergen Arkeologiske Skrifter 7.</i> (Hele boka).	228	BOK	
Fjellheim, S. 1999. <i>Samer i Rørostraktene</i> (s. 13–31, 145–177, 291–297). Snåsa: S. Fjellheim	59	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/008fded1a890124e1da8e99409bf1ab1?index=1#0
Fretheim, S.E. 2005. Mesolittiske kokegroper? <i>De gåtefulle kokegroper. Varia 58: 223–232.</i>	10	KOMP	
Grønnesby, G. 2005. Fra stolpehull til hushold. Utgravninger av hustomter på Kvenild, Trondheim 1998. I: Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia 43: 97-107.</i>	10	KOMP	
Grønnesby, G. 2009. En reise gjennom liv og død, ild og vann. En bronsealders gravruin i Steinkjer. <i>Vitark 6.</i> (s. 66–77).	12	KOMP	
Gustafson, L. 2005. Om kokegroper i Norge. <i>De gåtefulle kokegroper. Varia 58: 103–134.</i>	32	KOMP	
Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia 43.</i> (s. 9–168).	160	E	http://am.uis.no/publikasjoner/ams-varia/publiserte-ams-varia/ams-varia-43-article77116-16210.html?s=16210

Nyland, A.J. 2015. Hvordan gjenkjenne et steinbrudd fra steinalder? <i>Nicolay</i> (2015)124: 51–61.	11	KOMP	
Pettersen, K. 1983. <i>Øvre Glomma: arkeologiske undersøkelser 1982 i forbindelse med konsesjonssøknad. Rapport arkeologisk serie</i> 1983:1. Trondheim: Det Kgl. Norske videnskabernes selskab, Museet. (s. 5–16, 35–39, 63–77).	15	KOMP	
Rønne, P. 2005. Arkæologiske undersøgelser forud for bygningen af ny E6 gennem Melhus, Sør-Trøndelag. I: Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. <i>Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia</i> 43: 87–96.	15	KOMP	
Stenvik, L. F. 2001. <i>Skei – et maktsenter fram fra skyggen. Vitark</i> 2. Trondheim: NTNU Vitenskapsmuseet. (Hele boka).	65	BOK	(Boka er tilgjengelig på IAK)
Antall sider	884		
Blokk 3:			
Handling og samhandling i kulturminneforvaltningen			
Glørstad, H. 2013. Innledende betraktninger om forholdet mellom forskning og forvaltning i norsk arkeologi. <i>Primitive tider</i> 15: 95–100.	6	KOMP	
Hellqvist, M. og Östergren, M. 2011. <i>Ett plundrat kulturarv. Att motverka och förebygga plundring av fornlämningar. Rapport 30 november 2011.</i> Länsstyrelsen i Gotlands län.	20	KOMP	
Maixner, B. 2016. Metallsøkerprosjektet Missingen/Åkeberg – et samarbeidsprosjekt mellom forvaltningen og frivillige rundt en storgård fra jernalderen. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.</i> Oslo: Portal. (s. 133–146).	14	KOMP	
Martens, J. 2016. Pløyejord som kontekst. Metallsøking, forskning og forvaltning. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.</i> Oslo: Portal. (s. 13–22).	10	KOMP	
NTNU Vitenskapsmuseet 2010. Høringsuttalelse – Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner og kulturmiljøer 2010–2020.	13	KOMP	
Petersson, H. 2013. Forskninginitierad förvaltning och förvaltningsinitierad forskning. <i>Primitive tider</i> 15: 113–120.	8	KOMP	
Rasmussen, J.M. 2014. Securing Cultural Heritage Objects and Fencing Stolen Goods? A Case Study on Museums and Metal Detecting in Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 47(1). (s. 83–107).	25	KOMP	

RIKSANTIKVAREN 2010: Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner 2010-2020 – Høringsutkast.	19	E	http://www2.sfi.no/sff/k2pub.nsf/viewAttachments/C1256B3B0048DA1DC125779F004194E6/\$FILE/10034670.PDF
Ringstad, B. 2013. Forskning i regionalforvaltningen? <i>Primitive tider</i> 15: 101–112.	12	KOMP	
Rolfesen, P. 2016. Det rette pipet. Metalldetektorbruk i Norge. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling. Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo</i> . Oslo: Portal. (s 111–126).	16	KOMP	
Sommerseth, I. 2013. Realising the Gap! Fra aktuell kunnskapsproduksjon til grenseforvaltning. <i>Primitive tider</i> 15: 133–140.	8	KOMP	
Åstveit, L.I. 2013. Made in Hong Kong. Samlebåndsarkeologi eller norsk håndsøm? Profitt, kvalitet eller bare et hår i suppen? <i>Primitive tider</i> 15: 121–132.	12	KOMP	
Antall sider	163		
TOTALT ANTALL SIDER PENSUM	1746		
Anbefalt tilleggslitteratur			
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 2000. Verdier i Gaula, Midtre Gauldal kommune i Sør-Trøndelag. <i>VVV-rapport 2001-22</i> . Trondheim: Direktoratet for naturforvaltning / Norges vassdrag- og energidirektorat.	52	E	http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201600028/1663852
Mitchell, F. and Ryan, M. 1997. Reading the Irish landscape. Dublin: Town House.	400	BOK	
RIKSANTIKVAREN Forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven		E	http://www.lovdata.no/for/sf/md/md-19790209-8785.html
Stout, G. Newgrange and the Bend of the Boyne. Cork: Cork University Press.	236	BOK	

ARK3003 – Museology and Heritage
Emneansvarlig: Terje Brattli

7,5 sp

Abbreviations:

BOOK: Students have to buy the book

COMP: Accessible in digital compendium

E: Accessible online

Blokk 1:			
Heritage management theory			
	Pages	Format	Link
Brattli, T. & Steffensen, M. 2014. Expertise and the formation of university museum collections. <i>The journal of Nordic Museology</i> 2014(1): 95-102.	8	COMP	

Brattli, T. and Brandalmo, J. 2015. Democracy and cultural heritage as dense discourse: An issue of multiplicity, complexity and unpredictability. In: Swensen, G. and Guttormsen, T. (eds.) <i>Heritage, Democracy and the Public: Nordic Approaches</i> . Dorchester: Ashgate. (s. 2–22).	20	COMP	
Number of pages	28		

**Blokk 2:
Cultural heritage, history, identity and human rights**

	Pages	Format	Link
Kviseth, A. 2016. <i>The Travelling Past. Touring exhibitions as a safeguarding measure for museum collections in conflict</i> . Master's Thesis. (Kap. 1-3, s. 1-28)	28	E	http://www.academia.edu/26187434/The_Travelling_Past_Touring_exhibitions_as_a_safeguarding_measure_for_museum_collections_in_conflict
Macdonald, S. 2016. Exhibiting contentious and difficult histories: Ethics, emotions and reflexivity. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 267-277).	10	COMP	
Skeates, R. 2000. <i>Debating the archaeological heritage</i> . London: Duckworth. (The complete book).	122	BOOK	
Smith, L. 2006: <i>Uses of heritage</i> . New York: Routledge. (Introduction and Part I, pp 1-84).	85	COMP	
Yerkovich, S. 2016: Ethics in a changing landscape: Community engagement and public participation in museums. In: Murphy, B.L. (ed.) <i>Museums, Ethics and Cultural Heritage</i> . New York: Routledge. (p. 242-250).	9	COMP	
Number of pages	254		

**Blokk 3:
The university museums and its role in society: dissemination, production of knowledge and collection management**

	Pages	Format	Link
Barrett, J. 2011. <i>Museum and the public sphere</i> . Chichester: Wiley-Blackwell. (The complete book).	198	BOOK	
Knell, S. 2013. Altered values: searching for a new collecting. In: Knell, S. (ed.) <i>Museums and the future of collecting</i> . New York: Ashgate Publishing. (pp. 1-46).	47	COMP	
Macdonald, S. 2001. Expanding museum studies: An introduction. In: Macdonald, S. (ed.) <i>A Companion to Museum Studies</i> . Blackwell Publishing. (pp. 1-12).	13	COMP	

Merriman, N. (ed.) 2003. <i>Public archaeology</i> . London: Routledge. (The complete book).	306	BOOK	
Okamura, K. & Matsuda, A. 2011. Introduction: New perspectives in global public archaeology. In: Okamura, K. & Matsuda, A. (eds.) <i>New perspectives in global public archaeology</i> . Springer. (pp. 1-14).	15	COMP	
Owen, J. 2013. Who is steering the ship? Museums and archaeological fieldwork. In: Knell, S. (ed.) <i>Museums and the future of collecting</i> . New York: Ashgate Publishing. (pp. 179-184).	5	COMP	
Schadla-Hall, T. 1999. Editorial: Public archaeology. <i>European Journal of Archaeology</i> 2(2): 147-158.	12	COMP	
Number of pages	596		
TOTAL NUMBER OF PAGES	878		

Europastudier

Emner på basisnivå vår 2018 – europastudier

EUR2915 – Den europeiske integrasjonens historie

7,5 sp

Emneansvarlig: Lise Rye

Tema for dette kurset er den europeiske integrasjonens historie etter Andre verdenskrig. Hvordan kan fremveksten av Den europeiske union (EU) forklares? Hvorfor har nasjonalstater, som kjempet verdenskriger for å forsvare sin suverenitet, gitt fra seg deler av denne suvereniteten til overstatlige institusjoner? Kurset fokuserer på årsaker til, og konsekvenser av, integrasjon på tre ulike plan: det innenrikspolitiske, det europeiske og det internasjonale. Kurset diskuterer hvordan historikere har fortolket europeisk integrasjon, EEC/EF/ EUs historie, og hvordan ulike staters holdning til europeisk integrasjon kan forklares. Sentrale tema er krig og gjenreisning, planlegging og økonomisk liberalisering, og Europas forhold til verden omkring.

Pensum:

1. Desmond Dinan (2014). *Europe Recast. A History of European Union*. New York: Palgrave Macmillan (2nd edition). ISBN 978-1-62637-071-5
2. Tony Judt (2011). *A Grand Illusion? An Essay on Europe*. New York: New York University Press. ISBN 978-0-8147-4358-4

3. Wolfram Kaiser, Antonio Varsori (eds.) (2010). *European Union History. Themes and Debates*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. ISBN:978-0-230-23270-9

Emner på masternivå vår 2018 – europastudier

EUR3001 – Master`s Thesis in European Studies

30 sp

Emneansvarlig: Carine Germond

Pensum

Creswell, J.W. (2009). *Research Design. Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. London: Sage Publications

Lynggaard, K., Manners, I., Löfgren, K. (Eds.) (2015). *Research Design in European Union Studies*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Historie

Emner på basisnivå vår 2018 – historie

HIST1500 – Nyere historie etter ca. 1750

22,5 sp

Emneansvarlig: Espen Storli

Emnet gir en grunnleggende innføring i viktige sosiale, økonomiske og politiske prosesser i norsk og internasjonal historie fra ca. 1750. Et viktig mål er å se norsk, europeisk og global historie i sammenheng, samt å skape en forståelse av at historien kan betraktes fra ulike perspektiver. Tilnærmingen i emnet er bredt samfunnshistorisk, og det tar sitt utgangspunkt i opplysningstiden og de store omveltningene fra slutten av 1700-tallet. Viktige temaer som blir tatt opp, er den industrielle revolusjonen, nasjonalisme i Europa, europeisk ekspansjon og imperialisme, de store krigene, omveltningene og menneskelige katastrofene i første halvdel av det 20. århundre, den politiske og økonomiske utviklingen i mellomkrigstida, den kalde krigen, transnasjonale prosjekter av typen europeisk integrasjon, avkolonialisering, kvinnefrigjøring, Midtøsten og økonomisk og kulturell globalisering. En sentral tilnærming i gjennomgangen av norsk historie i perioden, er å se hvordan viktige internasjonale tendenser og hendinger virker inn på norske forhold.

Pensum

**Antall
sider**

Norsk historie

Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo, <i>Norsk historie 1537-1814</i> , Universitetsforlaget, 3. opplag, 2015, kapittel 18, s. 364-377	13
Jan Eivind Myhre, <i>Norsk historie 1814-1905</i> , Samlaget, 2. utgave, 2015	300
Ola Svein Stugu, <i>Norsk historie etter 1905</i> , Samlaget 2012	320
Ståle Dyrvik, <i>Året 1814</i> , Samlaget 2005	112
<i>Verdenshistorie</i>	
R.R., Palmer, Joel Colton og Lloyd Kramer: <i>A History of Europe in the Modern World</i> , 11. utgave, McGraw-Hill 2014, (kap. 8-26: s. 309-1072)	763
Tore Linné Eriksen, <i>Globalhistorie 1750-1900</i> , Cappelen 2010	463
Hilde Henriksen Waage, Rolf Tamnes, Hanne Hagtvedt Vik (red.), <i>Krig og fred i det lange 20. Århundre</i> , Cappelen 2013	369
Totalt	2340

HIST1550 – Nyere historie etter ca 1750 II **15sp**

Emneansvarlig: Espen Storli

Emnet gir en grunnleggende innføring i viktige sosiale, økonomiske og politiske prosesser i norsk og internasjonal historie fra ca. 1750. Et viktig mål er å se norsk, europeisk og global historie i sammenheng, samt å skape en forståelse av at historien kan betraktes fra ulike perspektiver. Tilnærmingen i emnet er bredt samfunnshistorisk, og det tar sitt utgangspunkt i opplysningstiden og de store omveltningene fra slutten av 1700-tallet. Viktige temaer som blir tatt opp, er den industrielle revolusjonen, nasjonalisme i Europa, europeisk ekspansjon og imperialisme, de store krigene, omveltningene og menneskelige katastrofene i første halvdel av det 20. århundre, den politiske og økonomiske utviklingen i mellomkrigstida, den kalde krigen, transnasjonale prosjekter av typen europeisk integrasjon, avkolonialisering, kvinnefrigjøring, Midtøsten og økonomisk og kulturell globalisering. En sentral tilnærming i gjennomgangen av norsk historie i perioden, er å se hvordan viktige internasjonale tendenser og hendinger virker inn på norske forhold.

Pensum	Antall sider
<i>Norsk historie</i>	
Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo, <i>Norsk historie 1537-1814</i> , Universitetsforlaget, 3. opplag, 2015, kapittel 18, s. 364-377	13
Jan Eivind Myhre, <i>Norsk historie 1814-1905</i> , Samlaget, 2. utgave, 2015	300
Ola Svein Stugu, <i>Norsk historie etter 1905</i> , Samlaget 2012	320
Ståle Dyrvik, <i>Året 1814</i> , Samlaget 2005	112
<i>Verdenshistorie</i>	

R.R., Palmer, Joel Colton og Lloyd Kramer: <i>A History of Europe in the Modern World</i> , 11. utgave, McGraw-Hill 2014, (kap. 8-26: s. 309-1072)	763
Totalt	1508

Emner på påbyggingsnivå våren 2018 – historie

HIST2115 – Røtter til vår sivilisasjon **7,5 sp**

Emneansvarlig: Leif Inge Petersen

Chris Wickham, *The Inheritance of Rome: A History of Europe from 400-1000* (paperback, Penguin, 2010)

Stephen Mitchell, *A History of the Later Roman Empire AD 284-641* (second edition, Wiley-Blackwell, 2014)

HIST2155 – Musikk og politikk i middelalderen. Fra 750 til 1500 / **7,5 sp**
Music and politics during the Middle Ages

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Musikkhistorien i middelalderen gir en god mulighet til å undersøke forholdet mellom politisk makt og kulturelle aktiviteter på denne tida. Seminaret gir en oversikt over samspillet mellom kirkelige og ”statlige” institusjoner og enkelte kulturskapende personer og forsøker også å gi et svar på spørsmålet hvilken betydning kirkelige musikk hadde i den politiske virkeligheten i middelalderen. / The history of medieval music provides a good opportunity to investigate the relationship between political power and cultural activities. The courses main topic is the interrelationship between ecclesiastical and "governmental" institutions in relation to music and the role of composers. The seminar will also try to answer the question of which function ecclesiastical music played in the political reality of the Middle Ages.

Pensum/Syllabus:

DE FØLGENDE MATERIALER FINNES KOMPLETT I ET DIGITALT KOMPENDIUM PÅ BLACKBOARD.

Rankin, Susan, ‘Carolingian music’, in: Rosamond McKitterick, *Carolingian Culture: Emulation and innovation*, Cambridge 1994, 274 – 292.

Wright, Craig, ‘The shape of the liturgy in the Late Middle Ages’, in: Wright, Craig, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500 - 1550*, Cambridge 1989, 98 – 139.

Wright, Craig, ‘The Carolingian *Laudes regiae*’, in: Wright, Craig, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500 - 1550*, Cambridge 1989, 198 – 206.

Iversen, Gunilla, 'Transforming a Viking into a Saint: the Divine Office of St. Olav', in: Fassler, Margot E./Baltzer, Rebecca A. (ed.), *The Divine Office in the Latin Middle Ages: Methodology and Source Studies, Regional Developments, Hagiography*, Oxford 2000, 401 – 429.

Hankeln, Roman, 'Ars musica / ars sacra / ars politica. Questions about the representation of political power in the offices of St Henry II.', in: Hiley, David (ed.), *Ars musica, musica sacra*, Tutzing 2007 (Regensburger Studien zur Musikgeschichte, 4), 19 – 27.

Dillon, Emma, 'The profile of Philip V in the Music of Fauvel', in: Bent, Margaret / Wathey, Andrew (ed.), *Fauvel studies. Allegory, chronicle, music, and image in Paris, Bibliothèque Nationale de France MS Français 146*, Oxford 1998, 215 – 231.

Wright, Craig, 'Dufay's "Nuper rosarum flores", King Solomon's Temple, and the Veneration of the Virgin', *Journal of the American Musicological Society* 47, 1994, 395 – 441.

Wright, Craig, 'Antoine Brumel and Patronage at Paris', in: Fenlon, Iain (ed.), *Music in medieval and early modern Europe: patronage, sources, and texts*, Cambridge 1981, 37 – 60.

Reynolds, Christopher, 'Rome: a City of Rich Contrast', in: Fenlon, Iain (ed.), *The Renaissance: from the 1470s to the End of the 16th Century*, Basingstoke 1989, (Man and music, 2), 63 – 73.

Prizer, William F., 'North Italian Courts', Fenlon, Iain (ed.), *The Renaissance: from the 1470s to the End of the 16th Century*, Basingstoke 1989 (Man and music, 2), 133 – 155.

HIST2810 – Stormaktspolitikk etter 1900

15 sp

Emneansvarlig: Tore Tingvold Petersen

Innføring i forholdet mellom stormaktene fra 1900 og frem til i dag med særlig vekt på Tysklandsproblemet frem til 1945 og den kalde krigen og USAs utenrikspolitikk etter 1945. I tillegg omhandler kurset Storbritannias internasjonale stilling på hele 1900-tallet, og konflikter i Midt Østen, Vietnam og det fjerne Østen i et stormaktsperspektiv.

Pensum:

Antall sider

Joseph S. Nye, Jr., *Understanding International Conflicts: An Introduction to Theory and History*, New York 2007

255

Henry Kissinger, *Diplomacy*, New York 1994: 17-55 og 168-ut boka

ca.720

Vladislav Zubok og Constantine Pleshakov, *Inside the Kremlin Cold War*, London 1996

282

Warren I. Cohen: <i>America's Failing Empire: U.S. Foreign Relations since the Cold War</i> , Oxford 2005	186
David Reynolds, <i>Britannia Overruled: British Policy & World Power in the 20th Century</i> , London 1991: 1-234	234
Tore T. Petersen: <i>Richard Nixon, Great Britain and the Anglo-American Alignment in the Persian Gulf and Arabian Peninsula: Making allies out of Clients</i> , Brighton 2009	192
	Totalt: 1869

De fleste bøkene finnes i paperback, men da med annet utgivelsesår enn det som står på pensumlisten.

HIST2915 – Det kommunistiske Øst- og Sentral- Europa **7,5 sp**

Emneansvarlig: György Péteri

Dette kurset gir en oversikt over historien til en rekke land i Øst- og Sentraleuropa, med hovedvekt på perioden da disse landene hadde et kommunistisk styresett og var Sovjetunionens allierte i Warszawapakten og Comecon. I tillegg vil kurset gi et lite innblikk i mellomkrigstiden og endringene som har funnet sted etter de kommunistiske regimenes fall.

De kommunistiske regimene tok i disse landene initiativ til og iverksatte moderniseringsprosesser som skulle følge andre spilleregler enn de som foregikk samtidig i Vesteuropa. Denne annerledesheten fortsetter å sette sitt preg på både samfunnene i disse landene og hvordan vi tenker og snakker om dem, til tross for at de nå er medlemmer eller på vei inn i NATO og EU.

Pensum	Antall sider:
<i>Bøker:</i>	
Joseph Rothschild, <u>Return to Diversity. A Political History of East Central Europe Since World War II</u> (Oxford and New York: Oxford University Press, 2008, 4th edition)	274 s.
Ivan T. Berend, <u>Central and Eastern Europe, 1944-1993: Detour from the Periphery to the Periphery</u> (Cambridge: Cambridge University Press, 1998, "Cambridge Studies in Modern Economic History")	414 s.
<i>Artikler:</i>	
G. Péteri "The Oblique Coordinate Systems of Modern Identity" Introduction to G. Péteri, ed., <u>Imagining the West in Eastern Europe and the Soviet Europe</u> (University of Pittsburgh Press, 2010), 1-12	12 s.

G Péteri, "Nylon Curtain -- Transnational and Transsystemic Tendencies in the Cultural Life of State-Socialist Russia and East-Central Europe", <u>Slavonica</u> , Vol. 10, No. 2 (November 2004), 113-123	11 s.
G. Péteri, "Between Empire and Nation-State: Comments on the Pathology of State Formation in Eastern Europe during the 'Short Twentieth Century'", <u>Contemporary European History</u> , Vol. 9, No. 3 (2000), 367-384	17 s.
G Péteri, "On the Legacy of State Socialism in Academia", Chapter 10 in Michael David-Fox and György Péteri, eds., <u>Academia in Upheaval. Origins, Transfers, and Transformations of the Communist Academic Regime in Russia and East Central Europe</u> (Greenwood Press, 2000), 275-300;	25 s.
G. Péteri, "Alternative Modernity? Everyday Practices of Elite Mobility in Communist Hungary, 1956-1980" in: Lewis Siegelbaum, ed., <u>The Socialist Car. Automobility in the Eastern Bloc</u> (Ithaca & London: Cornell University Press, 2011), 47-68	21 s.
G. Péteri, "Streetcars of Desire: Cars and Automobility in Communist Hungary (1958-1970)", <u>Social History</u> Volume 34, Number 1, February 2009, 1-28	28 s.
G. Péteri, "Contested Socialisms: the conflict between critical sociology and reform economics in communist Hungary, 1967-1971" <u>Social History</u> Volume 41, Number 3, August 2016, 249-266	17 s.
	Totalt: 819 s.

HIST2921 – Endringsprosesser i tidlig nytid

7,5 sp

Emneansvarlig: Magne Njåstad

Emnet vil omhandle samfunnsmessige endringer i perioden ca. 1550 -1850, med vekt på Europa, men i globalt perspektiv. Tidlig moderne tid spenner over en viktig endringsperiode i historien. Europa kom i stadig større grad i kontakt med andre deler av verden gjennom handel, oppdagelsesreiser, krig og erobring, en kontakt som i stadig større grad preget menneskenes dagligliv, arbeidsliv og tankemåter. De økonomiske strukturene endret seg fra føydal jordbruksøkonomi til handelskapitalisme og begynnende industrialisering. Den økonomiske politikken gjennomgikk en overgang fra en proteksjonistisk merkantilisme til en økonomisk liberalisme. Parallelt foregikk viktige endringer i sosial samfunnsstruktur. Kulturelt spenner perioden over en utvikling fra renessanse og reformasjon til opplysningstid, med religiøse motsetninger som et viktig tema. Politisk foregikk endringer fra føydalsamfunn gjennom statsdannelsesprosesser til enevelde, revolusjoner og konstitusjonell statsform. Emnet vil gi et overblikk over perioden, sette søkelyset på viktige endringsprosesser innenfor sosialt, økonomisk, kulturelt, religiøst og politisk samfunnsnivå, og gå dypere inn i enkelte tema. Emnet vil sette norske forhold inn i de sammenhengene som blir drøftet i løpet av kurset.

Pensum	Antall sider
Oversikt:	
Peter Musgrave: <i>The early modern European economy</i> , 1999. Finnes som e-bok	206 s.
Jeremy Black: <i>Europe and the world 1650-1830</i> , Routledge, London and N.Y, 2002	180 s.
Merry E Wiesner-Hanks: <i>Women and gender in early modern Europe</i> , 3. utg., Cambridge 2008, .kap. 3.: "Women's economic role".	30 s.
Fernand Braudel: <i>Kapitalismens dynamikk</i> , ARS, Oslo 1986. Finnes som e-bok	98 s.
Befolkning	
*S. Sogner: Om migrasjon og minoriteter i Norge i tidlig moderne tid, <i>Historisk tidsskrift</i> , 78, 1999:61-74.	14 s.
Økonomiske og politiske strukturer	
Ida Bull og Jakob Maliks: <i>Riket og regionene</i> , Akademika, Trondheim 2014, s. 9-39	30 s.
*Lars Magnusson: "Mercantilism", i: <i>A companion to the History of Economic Thought</i> , 2003, pp. 46-60	14 s.
Protoindustrialisering	
*Sheilagh Ogilvie and Markus Cerman (red.): <i>European proto-industrialization</i> , 1996, kap. 1: pp. 1-11 og kap. 3: pp. 23-37.	26 s.
*Hovland, Edgar, Helge W. Nordvik and Stein Tveite: Proto-Industrialisation in Norway, 1750-1850: Fact or Fiction, <i>Scandinavian Economic History Review</i> , 1/1982: 45-56	12 s.
*Bull, Ida: City merchants as structuring element in the Norwegian region Trøndelag, in Gräf, Holger Th. und Katrin Keller: <i>Städtelandschaft; Städte im regionalen Kontext in Spätmittelalter und früher Neuzeit</i> , 2004: 171-184	14 s.
*Tranberg, Anna: Husindustri i Totenbygdene på 1700- og 1800-tallet", <i>Heimen</i> 3/2007: 183-209	26 s.
Forbruk	
Hutchison, Ragnhild: "Bites, nibbles, sips and puffs. New exotic goods in Norway in the 18th and the first half of the 19th century", <i>Scandinavian Journal of History</i> Vol. 36, No. 2. May 2011: 156–185 Finnes på nett	30 s.
*Bull, Ida, "Handelshistorie som bindeledd mellom det lokale og verden utenfor", <i>Heimen</i> 4/2009: 279-293	14 s.
Norsk bondeøkonomi	
Anna Tranberg og Knut Sprauten(red.) <i>Norsk bondeøkonomi 1650-1850</i> , Oslo, 1996. Finnes på NB Digital	
s. 7-11 (Innleiing); 5 sider	
s. 31-46 (Ove Bjarnar); 16 sider	
s. 64-81 (Gustav Sætra); 18 sider	

s. 96-116 (John Ragnar Myking) 21 sider 60 s.
Til sammen:

*K. Lunden: Norsk bondeøkonomi i «førindustriell til», 12 s.
Heimen, 3/1996:235-246

*A. Døssland, J.R. Myking: Meir om norsk bondeøkonomi, 5 s.
Heimen, 1997:59-63

Til sammen

Artikler/bokkapitler merket med * blir tilgjengelig i kompendium. 771 s.

Emner på masternivå vår 2018 – historie

HIST3205 – Folkemord, historie og minner 7,5 sp

Emneansvarlig: Anette Homlong Storeide

Pensum:

Adam Jones: *Genocide: A Comprehensive Introduction*, 3. utgave (2017)

Videre informasjon om pensum gis ved semesterstart

HIST3375 – Global Connections, Interactions and Colonialism: from the 15th century 7, 5 sp

Emneansvarlig: John K. Osei- Tutu

Reading list

Books:

David B., Abernethy, *The Dynamics of Global Dominance: European Overseas Empires, 1415-1980*, (New Haven & London, Yale University Press, 2000)

Ronald Hyam, *Britain's Imperial Century, 1815 – 1914: A Study of Empire and Expansion* (Houndsmill and New York: Palgrave Macmillan, 2002 Third Edition) (selected pages)

Compendium:

M. S. Andersen, *The Ascendancy of Europe, 1815-1914*, Hallow, Essex 2003

270-309

George Modelski, T. Devezas, and W. R. Thompson (eds.), *Globalization as an Evolutionary Process: Modeling Global Change* [Series: Rethinking Globalizations], London and New York: Routledge, 2008

Selected chapters:

- "Introduction: A new approach to globalization" by Modelski, Devezas, and Thompson	1-8
- "Globalization as Evolutionary process" by Modelski	12-28
- "Globalization in history and the history of globalization: The Application Of a global model to historical research" by Catia Antunes	242-263
Gregory Blue, Martin Bunton and Ralph Croizier, Colonialism in the Modern World, Selected Studies (New York and London 2002); particularly, " <u>India in the Indian Ocean Arena</u> " (25-37)	3-37
Dipesh Chakrabarty, "Provincializing Europe: postcoloniality and the critique of History" in Stephen Howe (Ed.), The New Imperial Histories Reader (London and New York 2010)	55-69
Alice A. Conklin, A mission to civilize: the Republican idea of empire in France and West Africa, 1895-1930	1-37
Frederick Cooper, Colonialism in Question: Theory, Knowledge, History, Berkeley And London 2005	3-32 and 91-112
Stephen Howe, 'Introduction; New Imperial Histories' in Howe, Stephen (ed.), Imperial Histories Reader (London and New York: Routledge,2010)	1-20
Peter N. Stearns, Globalization in World History (London and New York, 2012)	90-122
HIST3400 – The Global Political Economy of Natural Resources, 1870-2000	7,5 sp

Emneansvarlig: Pål Thonstad Sandvik

Reading list

Books:

Daron Acemoglu & James A. Robinson, *Why Nations Fail, The origins of Power, Prosperity and Poverty*, Profile Books, 2012 (you can also use later editions) p. 1-69 (chapter 1-2), p. 258-271 (Making a Dual Economy), 335-344 (You Can't Take the Train to Bo Anymore), 368-377 (How to Win the Lottery in Zimbabwe + A Children's Crusade) and 403-414 (Three African Chiefs).

Marian Radetzki, *A Handbook of Primary Commodities in the Global Economy*, Cambridge 2008: 7-56 and 111-215. 153 pages, (access via Oria).

Articles accessible via Oria:

Philippe le Billon: "The Geopolitical Economy of 'Resource Wars'", *Geopolitics* 9:1, p. 1-28. (access via Oria), 28 p.

Pierre Chancerei: "Raw Materials", *International Encyclopedia of the First World War*, (access via Oria)

Hans Otto Frøland, Nazi Germany's Pursuit of Bauxite and Alumina, in Gendron, Ingulstad, Storli (eds.), *Aluminum Ore. The Political Economy of the Global Bauxite Industry*, p. 79-103. (access via Oria).

Noel Maurer; "The Empire Struck Back: Sanctions and Compensation in the Mexican Oil Expropriation of 1938", *Journal of Economic History*, vol. 71, no. 3 (September 2011), p. 590-615 (access via Oria, or link in Blackboard)

Joseph A. Pratt, "Exxon and the control of Oil", *Journal of American History*, June 2012, p. 145-154. (Access via Oria)

Tyler Priest, "The Dilemmas of Oil Empire, *Journal of American History*, June 2012, p. 236-251. (access via Oria)

Michael Ross, *The Oil Curse, How petroleum wealth shapes the development of nations*, chapter 2, 28-62 (access via Oria).

Jonas Scherner: "Tin and the German War Economy: Scrap Drives, Blockade Running, and War Looting", in Mats Ingulstad et al., *Tin and Global Capitalism. A History of the Devil's Metal, 1850-2000*, p. 123-141.

Nico Schrijver, "Development without Destruction". The UN and Global Resource Management (Indiana University Press, 2010) Chapter 2, p. 34-74. (access via Oria).

Espen Storli: "The Global Race for Bauxite, 1900-1940", in Gendron, Ingulstad, Storli (eds.), *Aluminum Ore. The Political Economy of the Global Bauxite Industry*. (access via Oria).

Torvik, Ragnar, 2009. "Why do some resource-abundant countries succeed while others do not?" *Oxford Review of Economic Policy*, Volume 25, Number 2, 2009, p. 241–256 (access via Oria).

Yasikichi Yasuba: "Did Japan ever suffer from a shortage of natural resources before World War II?", *The Journal of Economic History* Vol 56, No.3 (Sep 1996), p. 543-560. (access via Oria).

To be purchased online:

Marcelo Bucheli og Geoffrey Jones, "The Octopus and the Generals: The United Fruit Company in Guatemala", HBS teaching case, for details see Blackboard.

Collection of articles (Norw: kompendium):

Geoffrey Jones: *Multinationals and global capitalism*, chapter 3 and 10, 43-74 and 255-283.

Andreas Dugstad Sanders & Pål Thonstad Sandvik, "Avoiding the resource curse, Democracy and natural resources in Norway since 1900", in Badia-Miró et al, *Natural Resources and Economic Growth*, 313-336.

Articles posted on Blackboard:

Hans Otto Frøland & Mats Ingulstad, "'Europe cannot engage in autarchical policies", European raw materials strategy from 1945 to the present", manuscript 2017. Available on Blackboard.

Mats Ingulstad, “Regulating the regulators. The League of Nations and the ‘raw materials problem’”, manuscript 2017. Available on Blackboard.

Bjørn Basberg: “Regulating the Natural Resources in the Antarctic Region: A Historical Review”, manuscript 2017. Available on Blackboard.

Andreas Dugstad Sanders, Pål Thonstad Sandvik & Espen Storli, “Regulation of Natural Resources in the Nordic Countries 1880-1940, manuscript 2017. Available on Blackboard.

Jon Olav Hove & John Kwadwo Osei-Tutu: Regulating Oil Concessions in British West Africa, The Case of Nigeria and the Gold Coast 1930s – 1950s, manuscript 2017. Available on Blackboard.

HIST3405 – Makt, musikk og ritualer: kunstens rolle i politisk kommunikasjon 800-1600 / Power, ritual, and music: the role of the arts in political communication 800-1600 **7,5 sp**

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Ritualer hadde stor betydning i offentlig politisk kommunikasjon i middelalder og renessanse. I disse ritualer står musikken sentralt. Musikk er med når det gjelder å framvise adelig stil og identitet i fred og krig, men også når det gjelder å formulere kirkens holdning til herskap, makt og militær. Profesjonell musikkproduksjon i tidsrommet 800-1500 er avhengig av den geistlige/adelige eliten, men den gjenspeiler også samfunns-identitet i tidlig byutvikling: håndversksforeninger overtar mer og mer mesen-funksjoner med å finansiere verdifulle musikkhåndskrifter hvor illuminasjoner og sanger tematiserer byen og byens identitet... Seminaret tar opp disse og flere aspekter i en utvalg av eksempler fra Norden og Europa som spre seg fra Karolingertiden over høymiddelalderen til den italienske renessansen. /

Rituals were of primary importance in the process of public communication during the Middle Ages and the Renaissance. Among these rituals, music plays a central role. Instrumental and vocal music are not only performed to emphasize style and identity of the nobility during peace and war, but they are also used as a means of formulating the ideas of ecclesiastical authorities regarding ideal rulership, and justified political and military power. Professional music-making during the period 800-1500 is based not only on the economic potential of ecclesiastical/secular elites, but it may also mirror the identity of other social groups during the evolution of medieval cities: more and more guilds take over the traditional mecenatic functions of the nobility by financing precious musical manuscripts whose illuminations show the city and formulate its identity, thereby functioning similarly to the chants recorded there also. The course presents these and other examples in a selection of case studies from Nordic countries and continental Europe, beginning with the Carolingian involvement in ecclesiastical music up to the role of the nobility in the musical culture of Northern Italian courts during the Renaissance.

Pensum

DE FØLGENDE MATERIALER FINNES KOMPLETT I ET DIGITALT KOMPENDIUM PÅ BLACKBOARD.

**Antall
sider/
pages**

I Metode: kunst og musikk i politisk kommunikasjon

AT 1: Koziol, Geoffrey, 'How does a ritual mean?', Koziol, Geoffrey, *Begging pardon and favor: ritual and political order in early medieval France*, Ithaca, N.Y.: Cornell University Press 1992, 289–324.

AT 2: Leyser, Karl, 'Ritual, ceremony and gesture: Ottonian Germany', Leyser, Karl, *Communications and power in medieval Europe: the Carolingian and Ottonian centuries*, ed. by Reuter, Timothy, London: Hambledon 1994, 189–213.

AT 3: Hankeln, Roman, 'A blasphemous paradox? Approaches to socio-political aspects of medieval Western Plainchant', Hankeln, Roman (ed.), *Political plainchant? Music, text and historical context of medieval saints' offices*, Ottawa: The Institute of Mediaeval Music 2009 (Musicological Studies, 111), 1–11.

II Kirkelig ritual og kommunikasjon

1. Liturgiens form og kontekst

AT 4: Fassler, Margot, 'Symbolic expressions of hierarchy in the medieval liturgy and at St. Victor', eadem, *Gothic Song: Victorine Sequences and Augustinian Reform in Twelfth-Century Paris*, Cambridge 1993 (Cambridge studies in medieval and Renaissance music), 260–266.

2. Prosesjoner og liturgisk drama

AT 5: Fassler, Margot, 'Adventus at Chartres: ritual models for major processions', Howe, Nicholas (ed.), *Ceremonial culture in pre-modern Europe*, Notre Dame, Ind. : University of Notre Dame 2007, 13–62.

AT 6: Fassler, Margot, 'The feast of fools and Danielis Ludus: popular tradition in a medieval cathedral play', Kelly, Thomas Forrest (ed.), *Plainsong in the age of polyphony*, Cambridge: Cambridge University Press 1992, 65–99.

3. Former og virkning av helgenkult

AT 7: Hankeln, Roman, 'St. Olav's Augustine-responsories: contrafactum technique and political message', idem (ed.), *Political plainchant? Music, text and historical context of medieval saints' offices*, Ottawa: The Institute of Mediaeval Music 2009 (Musicological Studies, 111), 171–199.

AT 8: Koziol, Geoffrey, 'Monks, feuds, and the making of peace in eleventh-century Flanders', Head, Thomas / Landes, Richard (ed.), *The Peace of God: social violence and religious response around the year 1000*, Ithaca, N.Y. : Cornell University Press 1992, 239–258.

III Monarkisk ritual

AT 9: Giesey, Ralph E., 'Models of rulership in french royal ceremonial', Wilentz, Sean (ed.), *Rites of power: symbolism, ritual, and politics since the Middle Ages*, Philadelphia: University of Pennsylvania Press 1985, 41–64.

1. Kroninger

AT 10: Jackson, Richard A., '3. The order of the medieval ceremony', idem, Jackson, Richard A., *Vive le roi : a history of the French coronation from Charles V to Charles X*, Chapel Hill [u.a.] : Univ. of North Carolina Pr. 1984, 24–34.

AT 11: Robertson, Anne Walters, 'Coronation Rites', eadem, *Guillaume de Machaut and Reims: context and meaning in his musical works*, Cambridge University Press 2002, 45–47.

AT 12: Robertson, Anne Walters, 'King David and Machaut's *David Hocket*', idem, *Guillaume de Machaut and Reims ...*, 241–256.

2. Adventus og begravelse

AT 13: Kipling, Gordon, '1 The idea of the civic triumph', idem, *Enter the king: theatre, liturgy, and ritual in the medieval civic triumph*, Oxford: Clarendon Press 1998, 6–47.

AT 14: Giesey, Ralph Edwin, *The royal funeral ceremony in Renaissance France*, Genève : Droz, 1960 (Travaux d'humanisme et renaissance; 37), 'Chapter VII, VIII', 105–124, 125–144.

IV Adelig ritual

AT 15: Brown, Elizabeth A. R. / Freeman Regalado, Nancy, 'La grant feste: Phillip the Fair's celebration of the knighting of his sons in Paris at pentecost of 1313', Hanawalt, Barbara A. / Reyerson, Kathryn L. (ed.), *City and spectacle in medieval Europe*, Minneapolis, Minn.: University of Minnesota Press 1994 (Medieval studies at Minnesota, 6), 56–86.

1. Fest og måltid

AT 16: Bumke, Joachim, 'The protocol of the courtly banquet', idem, *Courtly culture: literature and society in the high Middle Ages*, Berkeley: University of California Press, 1991, Woodstock, NY : Overlook Press 2000, 182–199.

AT 17: Bumke, Joachim, '2. Knighting ceremonies', idem, *Courtly culture ...*, 231–247.

2. Amour courtoise

AT 18: Bumke, Joachim, '3. Courtly love', idem, *Courtly culture ...*, 360–377.

AT 19: Harvey, Ruth, 'Courtly culture in medieval Occitania', Gaunt, Simon / Kay, Sarah (ed.), *The Troubadours: An Introduction*, Cambridge, Cambridge University Press 1999, 8-27.

3. Ordenen det gyldne skinn

AT 20: Prizer, William F., 'Music and Ceremonial in the Low Countries: Philip the Fair and the Order of the Golden Fleece', *Early Music History*, 5, 1985, 113-153.

V Ritualer i byen

AT 21: Blockmans, Wim / Donckers, Esther, 'Self-representation of court and city in Flanders and Brabant in the fifteenth and early sixteenth centuries', Blockmans, Wim / Janse, Antheun (ed.), *Showing status: representation of social positions in the late Middle Ages*, Turnhout: Brepols 1999 (Medieval texts and cultures of Northern Europe, 2), 81–111.

1. Prosesjon og hierarkisk struktur

AT 22: Muir, Edward, 'Six. The ritual occasion', idem, *Civic ritual in renaissance Venice*, Princeton, N.J.: Princeton University Press 1981, 212–250.

2. Gilde-ritualer

AT 23: McRee, Benjamin R., 'Unity of division? The social meaning of guild ceremony in urban communities', Hanawalt, Barbara A. / Reyerson, Kathryn L. (ed.), *City and spectacle in medieval Europe*, Minneapolis, Minn.: University of Minnesota Press 1994 (Medieval studies at Minnesota, 6), 189–207.

AT 24: Wright, Craig, 'Confraternal services.', idem, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500-1500*, Cambridge etc. 1989, 134–139.

AT 25: Wilson, Blake, 'Lauda singing and the laudesi company in Florence', idem, *Music and Merchants: the Laudesi Companies of Republican Florence*, Oxford 1992, 37–60.

VI Non-verbal kommunikasjon: geberder og atferd

AT 26: Schmitt, Jean-Claude, 'The rationale of gestures in the West: third to thirteenth centuries', Bremmer, Jan N. / Roodenburg, Herman (ed.), *Cultural history of gesture: from antiquity to the present day*, Cambridge: Polity Press 1991, 59–70.

AT 27: Barasch, Moshe, 'Chapter 1, The speaking hand', idem, *Giotto and the language of gesture*, Cambridge: Cambridge University Press 1987, 15–39.

AT 28: Bumke, Joachim, '2. Clothes and cloth.' 'Dress codes', 'The courtly ceremony of dress', 'The beginnings of courtly fashion', idem, *Courtly culture...*, 128-130, 136-138, 138-150.

AT 29: Salmen, Walter, 'Dances and dance music, c. 1300–1530', Strohm, Reinhard / Blackburn, Bonnie J. (ed.), *Music as concept and practice in the late Middle Ages*, Oxford: Oxford University Press 2001 (New Oxford History of Music, 3.1), 162–181.

HIST3445 – Guns, Butter and Forced Labour, The Economic Foundations of Nazi Dictatorship

7,5 sp

Emneansvarlig/Responsible of course: Jonas Scherner

In this course Nazi economic policy will be discussed in historical perspective with a special emphasis on recent debates in the literature. Questions to be addressed are, for instance: Was the significant reduction of German unemployment during the first years of the Nazi rule, which heavily legitimized the Nazi regime in the eyes of the Germans, predominately caused by measures implemented by the new government or was this reduction merely a coincidence with the worldwide economic recovery? How did the Nazi regime transform the German economy from a peace to a war economy - by force, by incentives or by regulations? And how did the Nazis exploit occupied Europe and which impact had the foreign contribution to the German war effort?

As introductory texts you should read Adam J. Tooze, *Wages of Destruction. The Making and Breaking of the Nazi Economy*, London 2006, and Hein Klemann/Sergej Kudryashow, *Occupied Economies. An Economic History of Nazi Occupied Europe, 1939-1945*, London 2012. These books will be available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below. A part of these are available in the electronic course compendium.

All other reading (journal articles or book chapters) is accessible electronically in the university library as e-books or e-journals.

A detailed **reading list by lectures** is posted on blackboard.

Pensum

**Antall
sider/pages**

I. Chapters in Tooze's book

Adam J. Tooze, *The Wages of Destruction. The Making and Breaking of the Nazi Economy*, London 2006

- Chapter 1: Introduction, pp. 1-33
- Chapter 2: "Every Worker his work", pp. 37-66
- Chapter 4: Partners: The Regime and German Business, pp. 99-134
- Chapter 7: Four Years to War, pp. 203-243
- Chapter 9: Nothing to Gain by Waiting, pp. 285-325
- Chapter 13: Preparing two wars at once, pp. 429-460
- Chapter 16: Labour, Food and Genocide, pp. 513-551
- Chapter 17: Miracle Man, pp. 552-589

**Total: 297
pages**

II. Chapters in Klemann's/Kudryashow's book

Hein Klemann/Sergej Kudryashow, *Occupied Economies. An Economic History of Nazi Occupied Europe, 1939-1945*, London 2012

- Chapter 10: The Hunt for Labour, pp. 119-162
- Chapter 14: Trade. pp. 251-292
- Chapter 15: Production, pp. 303-356
- Chapter 17: Consumption, pp. 373-405
- Chapter 18: Damage, pp. 413-430

- Chapter 19: Conclusion, pp. 433-438

II. Total:
191 pages

III. Articles

1. Marcel Boldorf/Jonas Scherner, France's Occupation Costs and the War in the East: The Contribution to the German War Economy, 1940–1944, *Journal of Contemporary History*, 47 (2) (2012), 291-316.
2. Christoph Buchheim/Jonas Scherner, The Role of Private Property in the Nazi Economy: The Case of Industry, *Journal of Economic History*, Vol. 66, 2006, No. 2, pp. 390-416.
3. Harald Espeli, Economic Effects of the German Occupation of Norway 1940-1945 In Jonas Scherner/Eugene White (eds.), *Paying for Hitler's War: The Consequences of Nazi Hegemony for Europe*, New York: Cambridge University Press, 2016, pp. 235-265 (30 pages) (see **electrical course compendium at blackboard**)
4. Hans Otto Frøland: Nazi planning and the aluminum economy, in *Alan S. Milward and a Century of European Change*, ed Fernando Guirao, London: Routledge, 2010, pp. 168-188. (see **electrical course compendium at blackboard**)
5. Richard Overy, Guns or Butter? Living Standards, Finance, and Labour in Germany, 1939-1942, in Richard Overy (ed.), *War and Economy in the Third Reich*, London 1994, pp. 259-314. (see **electrical course compendium at blackboard**)
6. Jonas Scherner, Armament in the Depth or Armament in the Breadth? German Investments Pattern and Rearmament during the Nazi Period, *Economic History Review*, 66, 2 (2013), 497–517.
7. Jonas Scherner, The Architecture of Financing German Exploitation: Principles, Conflicts, and Results. In Jonas Scherner/Eugene White (eds.), *Paying for Hitler's War: The Consequences of Nazi Hegemony for Europe*, New York: Cambridge University Press, 2016, pp. 43-66 (24 pages) (see **electrical course compendium at blackboard**)
8. Jonas Scherner, Tin and the German War Economy: Scrap Drives, Blockade Running and War Looting. In Mats Ingulstad/Andrew Perchard/Espen Storli (eds.), *The Devil's Metal: A History of the Global Tin Industry, 1850-2000*, London: Routledge, 2015, pp.123-141. (19 pages).
9. Jonas Scherner/Jochen Streb, *The Mirage of the German Armament Miracle in World War II*. I Jari Eloranta, Nikolaus Wolf, Eric Golson, Andrei Markevich (eds.), *Economic History of Warfare and State Formation*, Tokyo: Springer, 2016, pp- 243-258 (16 pages)

10. Mark Spoerer/Jochen Fleischhacker, Forced Labourers in Nazi Germany: Categories, Numbers, and Survivors, *The Journal of Interdisciplinary History*, vol. 33 nr. 2 (Autumn 2002), pp. 169-204.
11. Dieter Ziegler, "A Regulated Market Economy": New Perspectives on the Nature of the Economic Order of the Third Reich, 1933-1939, in Hartmut Berghoff/Jürgen Kocka/Dieter Ziegler (eds.), *Business in the Age of Extremes. Essays in Modern German and Austrian Economic History*, Cambridge University Press, 2013, pp. 139-152 (see **electronical course compendium at blackboard**)
12. Kjetil Gjølme Andersen/Anette H. Storeide, *A Quest for Diversification? Norsk Hydro, IG Farben, and the German Light Metal Programme*, in Hans Otto Frøland/Mats Ingulstad/Jonas Scherner, *Industrial Collaboration in Nazi-Occupied Europe. Norway in Context*, London: Palgrave Macmillan 2016, pp. 299-330
- III. Total:**
297 pages
- Total reading:** **785 pages**

HIST3465 – Fellesskap, grupper og identiteter i europeisk middelalder 7,5 sp

Emneansvarlig: Magne Njåstad

Dette emnet vil ta opp det sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske mangfoldighet i Europa gjennom høy- og seinmiddelalderen. Det har vært en utbredt oppfatning blant samfunnsvitere helt siden 1800-tallet at «samfunn» er territorielt avgrensete og ordnete sosiale systemer under et styre av normer og regler, og at dette representerer den fremste form for gruppeorganisering som personer kan være med i. Et slikt samfunnsfellesskap har i dette perspektivet vært tillagt større betydning for den enkelte enn medlemskap i andre grupperinger, som for eksempel slekt og grannelag, politiske og sosiale grupper.

De mange forskjellige typene av grupper i middelalderens Europa var imidlertid styrt av ulike sett av verdier, normer og regler og tvang fram eller opprettholdt bestemte måter å opptre på. Integreringen av ulike typer grupper inn i et samfunnsfellesskap kan ikke tas for gitt, som en nærmest autonom prosess. I stedet må en søke å avdekke de enkelte faktorene som bidrog til den samfunnsmessige integreringen som åpenbart skjedde i løpet av middelalderen i Europa. Flere typer grupper som mennesker kunne tilhøre, forsvant eller ble sterkt svekket i løpet av middelalderen, og den administrative og rettslige betydningen til politiske og sosiale grupper steg. Denne utviklingen vil være i fokus for emnet. Her vil kjente begrep fra vår egen samtid som «stat» og «nasjon» være sentral, men også religion. Den katolske kirkens betydning som samfunnsmakt i middelalderens Europa kan knapt overdrives.

Emnet vil foruten en mer allmenn og teoriorientert del, behandle utvalgte temaer innenfor problemkomplekset med empiri fra utvalgte land

Pensum	Antall sider
Bøker:	
Susan Reynolds: <i>Kingdoms and Communities in Western Europe 900-1300</i> , 2. utg., Oxford 1997, kap.2-9, s.39-339	301
Bruce Webster: <i>Medieval Scotland. The Making of an Identity</i> , London 1997	137
Kompendium:	
Nasjonal identitet	
Erik Opsahl: «Nasjonal identitet i middelalderen?», i <i>Bohusläns museum rapport 2012:47</i> , s. 11-22	10
A.D. Smith: «When is a Nation?», i <i>Geopolitics</i> 7:2, s. 5-32	28
Caspar Hirschi: kap.1-3 i <i>The Origins of Nationalism</i> , Cambridge 2012, s. 1-49	49
Gilder, laug og brødreskap	
Christoph Anz: «Gildernes form og funksjon i middelalderens Skandinavia», i Lars Bisgaard og Leif Søndergaard (red.), <i>Gilder, lav og broderskaber i middelalderens Danmark</i> , Odense 2002, s. 21-40	20
Bjørn Poulsen: «Fromhed og magt i senmiddelalderen:...» i samme antologi som foregående, s. 195-255	62
Kirke og kristendom	
Per Ingesman: kap.17-21,23-24 i <i>Kirkens historie</i> , bind 1, København 2012, s. 537-686	156
Lokale fellesskap	
Steinar Imsen & Günther Vogler: «Part I: Communal Autonomy and Peasant Resistance in Northern and Central Europe», i P. Blickle (ed.), <i>Resistance, Representation and Community</i> , Oxford 1997: s. 5-43	38
Peter Blickle, Steven Ellis & Eva Österberg: «Part III: The Commons and the State: Representation, Influence and the Legislative Process», i P. Blickle (ed.), <i>resistance, Representation and Community</i> , Oxford 1997: s. 115-154	39
Peter Blickle: «Communalism, Parliamentarism, Republicanism», i <i>Parliaments, Estates and representation</i> , Vol. 6 No. 1, 1986: s. 1-13	13
Totalt	850

Klassiske fag

(gresk, latin og antikkens kultur, i original og i oversettelse)

Emner på basisnivå vår 2018 – klassiske fag

ANT1003 – Klassisk retorikk **15 sp**

Emneansvarlig: Aslak Rostad

Pensum **Antall sider**

Originalverk i oversettelse med innledninger

Retoriske håndbøker

- Aristoteles, *Retorikk*, oversatt av Tormod Eide, Vidarforlaget (2006) 271 s
- Ad Herennium – Retorik till Herennius*, oversatt av Birger Bergh, Retorikförlaget 175 s
- Romersk retorikk, Cicero, Quintilian og Tacitus*, oversatt av Hermund Slaattelid, Samlaget 2. utg. (2009) 206 s
- Augustin, *De doctrina christiana – Ein kristen retorikk*, oversatt av Hermund Slaattelid, Samlaget (1998) s. 9–159, (digitalt tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider). 150 s

Talekunst

- G. Vestrheim & T. I. Østmoe (red.), *Klassisk talekunst, Gorgias, Thukydid, Lysias, Demosthenes, Cicero*, Vidarforlaget (2009), s. 7–41, 69–102, 113–189. 143 s
- Cicero, *Taler*, oversatt av Henning Mørland, Aschehoug (1971) s. 7–22, 205–229, (digitalt tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider). 39 s
- Lukian, *En hyllest av flua og andre personportretter*, oversatt av Aslak Rostad, Gyldendal (2014), s. 162–168. 6 s

Oversiktsverk

- L. Pernot, *Rhetoric in Antiquity*, The Catholic University of America Press (2005) 280 s

Anbefalt referanselitteratur (ikke direkte eksamenspensum)

- T. Eide, *Retorisk leksikon*, Aschehoug (1989). *Anbefales spesielt.*
- E. Gundersen, *Cambridge Companion to Ancient Rhetoric*, Cambridge University Press (2009).
- W. Dominik & J. Hall, *A Companion to Roman Rhetoric*, Blackwell (2007).
- I. Worthington, *A Companion to Greek Rhetoric*, Blackwell (2006).

ANT1102 – Antikkens litteratur

15 sp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Emnet er en innføring i den gresk-romerske litteraturen, formidlet gjennom tekster som studeres i oversettelse. Tekstene representerer ulike sjangere og studeres i sin litteraturhistoriske kontekst.

Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

1) Gresk litteratur

a) Antikke tekster

Gresk epos:

- Homer, *Iliaden*, sang 1, 6, 9, 19, 22, 24 (overs. av P. Østbye 1920, 3. utg. Oslo 1994).
- Homer, *Odysseen*, sang 1, 6, 10, 11, 12, 23 (overs. av P. Østbye 1922, 4. utg. Oslo 1994)
- Hesiod, **Arbeid og dager* (overs. av Aslak Rostad, Oslo 2014)
- Gresk lyrikk, utvalg på 30 s. (kompendium).
- Theokrit, **Idyller* (overs. av P. Østbye, Oslo 1922)

Gresk tragedie:

- Aiskylos, *Orestien* (overs. av P. Østbye 1926, ny utg. *Greske tragedier*, Oslo 2013)
- Sofokles, *Antigone* (overs. av P. Østbye 1927, ny utg. *Greske tragedier*, Oslo 2013)
- Euripides, *Medea* (overs. av P. Østbye 1928, ny utg. *Greske tragedier*, Oslo 2013)

Gresk komedie:

- Aristofanes, *Froskene*, i *Aristophanes, Plays: Two* (overs. av K. McLeish, London 1993)
- Menander, *Grinebiteren* (Gyldendal 2015, oversatt med innledning av Ulvhild Anastasia Fauskanger)

Gresk prosa:

- Platon, *Sokrates' forsvarstale* (overs. av Leiv Amundsen 1953, tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider, tilgjengelig på nynorsk ved A. Stigen, Oslo 1970).
- Longos, *Dafnis og Chloe*, i *Daphnis and Chloe* (overs. av P. Turner, London 1989).

b) Sekundærlitteratur

Gresk litteraturhistorie (kompendium 200 s.).

Supplerende oppslagsverk

- Hjortsø, Leo, *Greske guder og helter*, Oslo, Pax Forlag 2005.

2) Romersk litteratur

a) Antikke tekster

Romersk komedie:

- Plautus, *Aulularia*, i *The Pot of Gold and other Plays* (overs. av E.F. Watling, Penguin Classics, London 1965.)
- Terents, *Adelphoe* i *Terence, The Comedies* (overs. av B. Radice), Penguin Classics, London 1979.

Romersk epos:

- Vergil, *Aeneiden*, bok 1, 2 og 6 (overs. av E. Kraggerud, Suttung forlag, Tangen 1986).

Romersk læredikt:

- Vergil, *Georgica* bok 1 og 2 (overs. av E. Kraggerud, Oslo 1994).

- *Romersk lyrikk i utvalg (kompendium, NB: gjelder ikke *Ars Poetica*):
- Catull, *Carmina* 1, 3, 5, 30, 31, 51, 72, 76, 85, 86, 87, 101, 116.
  - Horats, *Oder* I 1, 8, 9, 11, 14, 19, 22, 37; II 14, 15, 16, 20; III 1, 13, 30.
    - *Epoder* 7,16;
    - *Brev om diktekunsten (Ars Poetica)* (oversatt av Peter Astrup Sundt, Gyldendal 2016).
  - Tibull, *Elegier* I 1.
  - Properts, *Elegier* I 1, 2; III 5, 20, 21.
  - Ovid, *Heroides* III, XVI og XVII.
    - *Metamorfoser* fra bok I, VIII, X, XI
  - Lukrets, *Om tingenes natur*, fra bok III
- *Romersk prosa i utvalg (kompendium):
- Cicero, *I. tale mot Catilina*.
  - Cicero, *Om alderdommen*.
  - Seneca, *Om mildhet*.
  - Plinius d. y., Utvalg av brevlitteratur
  - Apuleius, *Det gylne esel*, bok III og XI

b) Sekundærlitteratur

Romersk litteraturhistorie:

- Stephen Harrison (red.) 2005, *A Companion to Latin Literature*, Blackwell Publishing, Introduksjon (s. 1–12), kapittel 2 (s. 31–43), kapittel 3 (44–57), kapittel 6 (81–100), kapittel 9 (130–147), kapittel 11 (159–173).

Supplerende oppslagsverk

- Hjørtsø, Leo, *Romerske guder og helter*, København 1988.

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

LAT1002 – Tekstkurs I i latin: Middelalderlatin

15 sp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Individuelt pensum

LAT1005 – Tekstkurs IV i latin: Antikk poesi

7,5 sp

Emneansvarlig: Iris Aasen Brecke

I kurset studeres poesi fra først og fremst den augusteiske perioden, både i original og oversettelse. Det gis en innføring i metrikk.

Tekstpensum:

Vergil, *Aeneid* IV, edited with introduction, notes and vocabulary by Keith MacLennan, Bristol Classical Press, 2007

Ovids *Heroides* 7 (kompendium)

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]
Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur-, litteratur- og språkhistorie:

Gian Biagio Conte, *Latin literature – A History*, The Johns Hopkins University Press, side 262–291 og 340–364

Stephen Harrison (red.), *A Companion to Latin Literature*, Blackwell Publishing, side 44-57 (The Augustan Period), 83-100 (Narrative Epic) og 159-173 (Love Elegy)

Oversettelser:

Ovid, *Heroides*, 1–6, 8–15 (overs. T. S. Thorsen Gyldendal 2001)

Vergil, *Aeneiden*, sang 1-3, 5-6, 12 (overs. E. Kraggerud 1983 el. senere, eller O.S. Due 1986)

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

LAT1006 – Latinske oversettelser

7,5 sp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Individuelt pensum

Emner på påbyggingsnivå vår 2018 – klassiske fag

KLAS2001 – Europas antikk

15 sp

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Individuelt pensum

Kulturminneforvaltning

Emner på påbyggingsnivå vår 2018 – kulturminneforvaltning

KULMI2710 – Lokalhistorie med arkivkunnskap

15 sp

Emneansvarlig: Ida Bull

Lokalhistorie har lange og gode tradisjoner i Norge, både blant fagutdannede historikere og amatører. Kunnskap om fagfeltets diskusjonstema og arbeidsmåter vil være en del av

dette kurset. Hovedhensikten vil være å gi en introduksjon til ulike måter å studere lokalsamfunns historie: på den ene siden med en målsetting om å klarlegge historien til det enkelte lokalsamfunn, på den andre siden med et mer generaliserende perspektiv, der studier innenfor et eller flere lokalsamfunn gir kunnskap om større samfunnsmessige prosesser, nasjonalt eller globalt. Emnet vil gi en introduksjon i arkiver og kilder som vanligvis brukes i lokalhistoriske studier, og vil ta for seg hvordan ulike lokalhistoriske enheter kan studeres: familien eller husholdet som samfunnets minste enhet, bygdesamfunnet, byen og regionen. Realhistoriske eksempler og kilder vil ha kronologisk tyngdepunkt etter ca. 1660 og fram til moderne tid.

Pensum	Antall sider
Lokalhistorie som fag	
Aud Mikkelsen Tretvik: <i>Lokal- og regionalhistorie</i> , Samlaget 2004	117
Ola Alsvik: <i>Lokalhistorie i Norge</i> http://www.lokalhistorie.no/publisering/lokalhistorie-i-norge	7
Liv Marthinsen: "Norsk lokalhistorie etter 1970 – tradisjon og fornyelse" og Harald Winge: "Hvordan kan lokalhistorie være byggesteiner for rikshistorie?", begge i Else Braut (red.): <i>Blikk på lokalhistorie</i> , Norsk lokalhistorisk institutt, Oslo 1997. Finnes som e-bok	24
*Ingar Kaldal: "Ei meir historisk reflekterande lokalhistorie? Noen forslag til lokalhistorieskrivinga i framtida", i <i>Sted, tilhørighet og lokalhistorisk forskning : lokalhistoriens form og funksjon i det 21.århundre</i> , redigert av Knut Sprauten. NLI, 2007. (Skrifter fra NLI ; 44).	20
*Arnfinn Kjelland: "Norsk lokalhistorie og "nyare" mikrohistorie", <i>Heimen</i> 3/2009	16
	Totalt: 184
Familien som samfunnets minste enhet	
Sølvi Sogner (red.): <i>I gode og vonde dagar</i> , Samlaget 2003	260
Ståle Dyrvik: <i>Den demografiske overgangen</i> , Samlaget 2004	130
	Totalt: 390
Bygde- og byhistorie	
<i>Norges landbrukshistorie</i> , Samlaget, 2002, Utdrag:	
*Bd. 2 Lunden: kap «På garden og i grenda» + «Hovudsaker og store linjer», s. 359-395	37
Bd. 3 Gjerdåker: Kap. «Det smidige bondesamfunnet», s. 152-155 og «Marknadsintegrasjon og nye fellesskap 1860-1920», s. 158-297	144
*Bd. 4 Almås: kap. «Eit samla bilde 1920-2000», s. 383-411	29

*Jan Eivind Myhre: "Moderne byhistorie. Noen perspektiver" og Finn-Einar Eliassen: "Norske byer 1500-1800: identifikasjon, avgrensning, funksjoner", begge i <i>Heimen</i> 3/1987, s. 130-151	22
Hals, Harald (red.): <i>Kommunalt selvstyre i Sør-Trøndelag 150 år; 1837-1987</i> . s. 5-62.	58
Knut Mykland: <i>Trondheim historie</i> , 1996, utdrag	50
Valgfri bygdebok, utdrag	50
	Totalt: 390

Regionhistorie

*Harald Winge: "Regions and regional history in Norway", i: Finn-Einar Eliassen m.fl. (red.): <i>Regional integration in early modern Scandinavia</i> s. 41-55	14
*Ida Bull: "Regionhistorie og regional identitetsbygging, i: <i>Heimen</i> 2006	10
*Ida Bull "Redaksjonelt forord", <i>Trøndelags historie</i> , bd. 1, 2005	2
*Knut Helle: "Innleiing", <i>Vestlandets historie</i> , bd. 1, Bergen 2006, s. 11-25	Ca. 10
<i>Trøndelags historie</i> , 2005, utdrag	100
	Totalt: 136

Lokalhistorie og verden

Knut Kjeldstadli: "Bufaste og nykommere – innflyttere og innvandrere i norske lokalsamfunn", i Ola Alsvik (red.): <i>Kultur møter</i> , Norsk lokalhistorisk institutt, Oslo 2004. http://www.lokalhistorie.no/publisering/veiledning-og-metode/kulturmoter	19
Artikler av Kari Telste, Ragnhild Hutchison, Alan Hutchinson og Ida Bull i <i>Heimen</i> nr 4/2009	50
	Totalt: 70

Kilder

Nils Johan Stoa og Per-Øivind Sandberg: <i>Våre røtter</i> , <i>Skiftene som kilder</i> , Norsk lokalhistorisk institutt, 1996	Ca. 200
Artikler av Harald Winge, Ståle Dyrvik Finnes som e-bok	43
<i>Tingboka som kilde</i> , Norsk lokalhistorisk institutt 1991	
Artikler av Sølvi Sogner, Hans Eyvind Næss Finnes som e-bok	40
*Dagfinn Slettan: "Innsamling av munnlege kjelder", <i>Heimen</i> 3/1989	10
*Anna Jorunn Avdem: "Korleis kan munnlege kjelder utfylle det skriftlege materialet?", <i>Heimen</i> 3/1989	7
*Dagfinn Slettan: "Det fortalte livet", <i>Heimen</i> 1/1997	10
	Totalt: 310

Antall sider totalt

ca. 1480

Kjennskap til håndbøker som:

Knut Johannessen et. al.: *Håndbok for Riksarkivet*, 1992

Liv Mykland: *Håndbok for brukere av statsarkivene*, 2005

Alf Kiil: *Arkivkunnskap: Statsarkiva*, 1969 (eller senere utg).

Mykland/ Masdalen: *Administrasjonshistorie og arkivkunnskap. Kommunene*, 1987

Vilhelm Lange et. al.: *Privatarkiver*, 2001

Knut Johannessen: *Den glemte skriften. Gotisk håndskrift i Norge*, 2007

Kjennskap til lokalhistoriske ressurser på internett

Artikler merket med * vil bli gjort tilgjengelige i kompendium.

Pensumlisten blir lagt ut på Blackboard

E-bøker kan søkes opp gjennom www.nb.no

Emner på masternivå vår 2018 - kulturminneforvaltning

KULMI3215 – Museologi og kulturarvspedagogikk

7,5 sp

Emneansvarlig: Insa Müller

Pensum:

Black, Graham (2012): *Transforming Museums in the 21st Century*. Routledge. London/New York

Dean, David (1998): *Museum Exhibition. Theory and Practice*. Routledge, London/New York.

Einarsen, Hans Philip (2005): *Museer og den flerkulturelle virkeligheten*. ABM-skrift nr. 12. [fint elektronisk]

Henriksen, Ellen Karoline og Merethe Frøyland (1998): *Hva vet vi om læring i museer?* Norsk Museumsutvikling skriftserie 7-1998, Oslo

Hooper-Greenhill, Eilean (2007): *Museum and education. Purpose, pedagogy and performance*, Routledge, s. 1-62 + 170-201

Knell, Simon J., Suzanne MacLeod, Sheila Watson (ed.) (2007): *Museum Revolutions*. Routledge, London/New York, kap. 10, 12, 20, 21, 24, 25, 27

Lien, Sigrid og Hilde Wallem Nielssen (2016): *Museumsforteljingar. Vi og dei andre i kulturhistoriske museum*. Det Norske Samlaget, Oslo.

Macdonald, Sharon (2006): *A Companion to Museum Studies*. Oxford, kap. 19-22, s. 320-376.

Antall sider

Ca. 230 s.

Ca. 115 s.

Ca. 30 s.

Ca. 50 s.

Ca. 90 s.

Ca. 90 s.

Ca. 160 s.

Ca. 50 s.

Watson, Sheila (ed.) (2007): *Museums and their Communities*. Routledge, London/New York, kap. 25, 26, 27, 28, s. 375-417

Ca. 40 s.

Til kurslitteraturen hører også eit kompendium på ca. 300 sider som vil vere tilgjengelig ved semesterstart.

Politiske dokument som alle bør vere kjent med

NOU 1996:7 *Museum: Mangfald, minne, møtestad* [Kulturdepartementet]

St.meld. nr. 22 (1999-2000) *Kjelder til kunnskap og oppleving* [Kulturdepartementet]

St.meld. nr. 15 (2007-2008) *Tingenes tale* [Kunnskapsdepartementet]

St.meld. nr. 49 (2008-2009) *Framtidas museum* [Kulturdepartementet]

Meld. St. 10 (2011-2012) *Kultur, inkludering, deltaking* [Kulturdepartementet]

KULMI3225 – Bygningslovgivning i kulturminnevernet

7,5 sp

Emneansvarlig: Michael Kahn

Pensum

Plan- og bygningsrett, del 2, Byggesaksbehandling, håndhevelse og sanksjoner. 2. utgave, [Odd Jarl Pedersen](#), [Per Sandvik](#), [Stein Ness](#), [Audvar Os](#), [Helge Skaaraas](#)

Støttelitteratur: Rettsavgjørelser som blir delt ut av emneansvarlig

KULMI3235 – Planlovgivning i kulturminnevernet

7,5 sp

Emneansvarlig: Michael Kahn

Pensum

Plan- og bygningsrett, del 1, Planlegging og ekspropriasjon. 2. utgave, [Odd Jarl Pedersen](#), [Per Sandvik](#), [Helge Skaaraas](#), [Stein Ness](#), [Audvar Os](#)

Støttelitteratur: Rettsavgjørelser som blir delt ut av emneansvarlig